

G IEN

Komedie
van

Paul Coppens

Uitgegeven in eigen beheer.

OPVOERINGSRECHT VLAANDEREN

Dit werk mag in Vlaanderen slechts opgevoerd worden nadat aan volgende voorwaarden is voldaan :

1. Schriftelijke toelating van :

PAUL COPPENS
Steenstraat, 26 bus 12
9340 Lede
Tel. 053/77.19.51
of pcoppens7@gmail.com

2. Toestemming van de auteurs voor het aanmaken van de nodige kopieën van dit werk.

3. Dit stuk is aangegeven bij S.A.B.A.M.
Betaling van de auteursrechten aan S.A.B.A.M.,
Aarlenstraat 75-77 te 1040 Brussel.

4. Zonder toestemming van de auteurs mag dit werk niet opgevoerd worden onder een andere titel.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes zonder toestemming van de auteurs.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100 % verhoogd.

GOOIEN

Paul Coppens

Creatie: maart 2010 – Pacotheater in Wieze.

Inhoud

De bewoners van de Petrus Bertraudestraat, zijn zeer individualistisch ingesteld. Een knik en een goedendag, meer niet. Er is de mentaliteit: ikke en de rest kan stikken. Maar op een dag verandert alles wanneer meneer Faas, de eigenaar van een huis en aanpalend stuk grond, ontdekt dat 'Pie Bres' de bezieler was van een bruisend buurtleven. Maar die tijd is lang voorbij.

Faas wil de saaie doodse straat nu weer tot leven wekken

Van zijn braakliggend terrein gaat hij een gezellig pleintje maken. Hij wil er voor de inwoners van die straat recreatie- en ontmoetingskansen scheppen om het buurtleven te stimuleren. Hij zal hen samen brengen om het Wij-gevoel te creëren. Dat zal hij doen door ze dagelijks te laten... petanquen.

Het is een ideale sport die door iedereen beoefend kan worden. Maar het moet een spel blijven, geen competitie. De samenkomsten moeten gebaseerd zijn op de gezelligheid en de vriendschap.

Hij geeft de opdracht aan zijn huurder Leander, om de mensen uit hun 'kot' te krijgen.

En zo gebeurt het ook: de burens komen buiten en stilaan herleeft de straat, is er saamenhorigheid en solidariteit.

Maar wat ze niet weten is dat Faas zich ook ingeschreven heeft voor een tv-programma: de verkiezing van 'De Straat der straten'.

En terwijl die eenvoudige brave zielen hun best doen om ballen te gooien en misschien hun leven overhoop te gooien, worden ze, zonder het te weten, zèlf als speelbal gegooid in de mallemolen van de entertainmentwereld.

Een afgelegen straat. De bewoners zijn zeer afstandelijk. Een knik en een vlugge goeiendag. Ikke en de rest kan stikken. Op een dag verandert alles. Er wordt een recreatiepleintje aangelegd en zij gaan leren... petanquen! Eerst is er argwaan. Uiteindelijk herleeft de straat en de hele bende maakt er een plezierige boel van.

Het wordt eerder PRETanquen!

Maar ondertussen gebeurt er iets raars achter hun rug. En terwijl die brave zielen hun ballen gooien wordt hun leven overhoop 'gegooid'.

Maar vooral....

de toeschouwers worden 'gegooid' in... een vat vol humor!!!

BEDENKINGEN ROND DIT STUK

Buurtleven:

“Kom op voor je wijk en maak het buurtleven aangenamer.
Alles kan altijd beter, ook uw omgeving, buurt of straat.
Een speeltuig erbij, een gezellige ontmoetingsplek, een petanquebaan, een buurtfanfare, een kunstwerk in uw straat...
Samen met de burens de geschiedenis van de wijk uitpluizen....”

“Je kende vroeger iedereen in je straat, met zijn goede en minder goede kanten.
Je zette je stoel voor je huis en maakte een praatje. Als je een week de stoep niet veegde, werd er over je geroddeld.”

“Je werd constant in het oog gehouden. Maar dat had ook zijn voordelen.
Nu liggen lijken soms twee weken te rotten voor ze gevonden worden”

Reality tv

Endemol, de Nederlandse tv-producent van onder meer Big Brother, grijpt de economische crisis aan voor een opvallend nieuw reality-tv-programma: niet de baas, maar de collega's bepalen wie uiteindelijk het bedrijf moet verlaten. Geen deelnemers met exhibitionistische trekjes, maar brave loontrekkenden zoals u en ik. Geen kijkers die hun stem uitbrengen, maar collega's die zelf bepalen wie moet vertrekken.

“Je vreet mekaar op bij momenten. Stress, stress, stress. Drie maanden lang, dertien afleveringen lang. Elk koppel moet een kamer in het ronde kusthotel herinrichten. Tegen de klok, met eigen aankopen en letterlijk van de grond af. En dan moet alles nog brandwerend zijn ook”

“Tijdens het programma worden koppeltjes gedropt op een paradijselijk eiland waar hun relatie getest wordt door de aanwezigheid van verleidelijke vrijgezellen. Bij de aankomst op het eiland werden de paspoorten en gsm's van de deelnemers afgenomen. De productieploeg bepaalde wat er door de deelnemers gedragen moest worden, er werden strikte tijdschema's opgelegd. Zij hadden geen andere keus dan gewoon de rol te spelen die hun werd toegeschreven”,

“Achteraf vernamen we dat kotsende kandidaten voor *sprankelende* televisie zorgen.”

“Dat heel wat relaties kapot gingen door reality-televisie, staat vast. Wereldwijd werden echter ook opmerkelijke zelfmoorden genoteerd onder (kandidaat-) deelnemers aan dit soort tv-programma's”

“Op straffe van juridische vervolging moet volledige geheimhouding worden beloofd. De meeste mensen die tekenen voor zo'n productie zijn erg jong en hopen op een carrière in het tv-wereldje.”

Volgens ethicus Koen Raes is er niet meteen een kentering in zicht. „Straks tonen ze live zelfmoord op televisie en kan je nog wedden wie het eerst doet", zegt hij laconiek. „Zolang de kijkcijfers omhoog gaan, blijven tv-makers verder gaan in hun programma's. Er is helemaal geen ethiek in de media”

GOOIEN

Personages:

NATHALIE	journaliste
LEANDER LAMBRECHT	de ‘uitverkorene’
LILIANE KNUDDE	zijn vrouw
MARTIJN SMULDERS	zijn vriend
UDO FAAS	de eigenaar
<i>De bureu:</i>	
PATRICK	de agressieve
JOOST	homo
FRITS	de domme ‘filosoof’
JOANNA	tante van Lindsay
MIRANDA	de verleidster
MARC	de plezante
SANDER	de zagevent
RAOUL	de lacher
MARLEEN	niet al te snugger huisvrouw
YVETTE	vrouw van Raoul
LINDSAY	nichtje van Joanna

Decor:

Volgens de fantasie en creativiteit van de regisseur.

Eigenlijk kan het zonder decor. Gewoon de open ruimte van het podium (uiteraard wel met coulissen). In ieder geval moet er voldoende ruimte zijn om de spelers hun ballen te laten gooien/rollen. Het is wel aan te raden om de podiumvloer te bedekken met matten of iets dergelijks om het geluid van vallende petanqueballen tegen te gaan.

Voorts enkele zetstukken die in de loop van het stuk worden geplaatst: twee stoelen, een bank.

DEEL I

Nathalie op.

NATHALIE Geacht publiek, we bevinden ons in het dorpje Nigeloven. Dit dorp is niks speciaals. Er loopt een drukke steenweg dwars door. Er zijn een aantal straten. Een paar winkeltjes. Een kerk. Een kapelletje. Er is één café: Café Den Balk. Maar, geacht publiek, ik ga jullie vertellen over de straat die ligt aan de overkant van de steenweg: De Petrus Bertraudestraat. Allemaal rijwoningen en één open plek, een braakliggend stuk bouwgrond. Er is in het geheel geen buurtleven. Ieder leeft er zijn eigen leventje. Een goeiendag en een paar nietszeggende korte zinnnetjes, alleen maar uit beleefdheid.

De buren komen op vanuit verschillende hoeken. Ze begroeten elkaar. Maar het is zonder een lach, eerder somber.

LEANDER Goeiendag.

PATRICK Joooo

LILIANE Bonjour.

FRITS Dag, een goeie dag.

MARC Sjeur.

YVETTE Dag zenne.

SANDER Hé... ***(steekt gewoon zijn hand even op)***

JOANNA Salut.

RAOUL ***(steeds buikschuddend lachend)*** Gruus got!

MARLEEN Hallo.

MIRANDA Doei.

JOOST ***(is homo)*** Wees gegroet.

Zo komen ze nu vooraan naast elkaar op een rij staan. Kijken de zaal in. Ieder spreekt voor zichzelf.

MARLEEN 't Is goed weer.

MARC De crèmkesman moet nog passeren.

- LILIANE 'k Heb een platte band.
- YVETTE Mijn kat zit met wormkes.
- FRITS Begot een buil op mijne kop.
- MARC Mijne computer is gecrasht.
- SANDER Die pillekes voor mijne diarree werken niet.
- PATRICK En 'k heb nog niks gezegd. Wete wat: 'k zeg al niks meer, 'k zal-ik mijne kak inhouden.
- JOANNA Drie afleveringen van 'Familie' gemist.
- RAOUL *(lachend)* Daar moest ik mee lachen begot.
- LEANDER 'k ga-ik mij daar niks van aantrekken. Dat zal 't beste zijn.
- MIRANDA 'k Moet mijn ogen nog doen.
- JOOST Goh, 'k moet weer zo zweten. 'k Weet niet van wat, maar 'k moet zweten.
- NATHALIE Je hoort het, alleen maar over zichzelf. Als ze buiten komen is het in hun hofke. Overal met een schutting of hoge haag ertussen. Voor de rest zitten ze binnen. Ze lezen de krant of luisteren naar de radio, de tv's spelen een godganse dag. Maar één ding hebben ze gemeen: thuis, in hun eigen cocon, zijn ze spraakzamer.

Er zijn ondertussen twee stoelen gezet. Bij hun repliek gaan de spelers op een stoel zitten. Links en rechts. Na z'n repliek gaat de betreffende speler weg en maakt plaats voor de speler die volgt op die van de andere kant.

- RAOUL *(staat zich hijgend te rekken, duidelijk te bekomen van zware inspanning)* Schatteke, die zolder opkuisen, amai. 46 keren die trap op en af. Een chance da'k nogal soepel ben. Maar ik zie wel sterrekes.
- YVETTE Laat ze herstellen bij Carglass.
- FRITS 'k Ben mijn broer gaan bezoeken. Die doet dat goed. Zijn vrouw is bevallen. Zijn gezin telt nu vier ledematen.
- PATRICK Zulma, blijft ge nu zagen over uw schoonbroer. Oké, hij heeft uw zuster bedrogen. Da's erg, maar 't is gebeurd. Ja, ik weet dat er bij overspel geen winnaars zijn. Maar ik zeg altijd: deelnemen is belangrijker dan winnen.

- JOANNA Minootje kom... kom poezeke. Waar zit ge nu? Zijt ge kwaad? Ja, sorry, ik kon het u vanmorgen niet zeggen, hé zoeteke. Hoe kan ik nu zien welk weer dat 't is als er zo een dichte mist hangt.
- MIRANDA Ze hebben het tegenwoordig altijd over de nieuwe man, maar pfft.. Ge zijt eigenlijk beter met een nieuwe hond. Die is tenminste na een jaar nog altijd opgewonden als hij u ziet.
- MARLEEN Ik wil mijn kind niet laten inenten. Mijn vriendin heeft haar kind ook laten inenten en kort daarna viel het uit het venster.
- JOOST Zie, dat is nu weer echt die stand-up comedy op tv. Met ons lachen. Allee wat komt die nu te vertellen: AIDS dat is de afkorting van Achter In Duwen Schat. Nee, daar kan ik niet mee lachen.

Alle spelers zijn nu weg. Behalve Leander en Liliane die op een stoel gaan zitten.

- NATHALIE Op een dag veranderde het leven in de Petrus Bertraudestraat. Meneer Udo Faas kwam op bezoek bij de Lambrechtsen. Hij is de eigenaar van het huis waarin zij wonen en van de braakliggende plek grond ernaast. **(gaat dan weg)**

Udo op. Liliane veert meteen op.

- LILIANE Maar meneer Udo, wie we hier hebben.
- UDO Dag Liliane, dag Leander.
- LEANDER **(blijft echter zitten, kort knikje)** Meneer Faas.
- LILIANE **(overijverig)** Ga zitten, ga zitten. Iets drinken?
- UDO Nee, dank u, ik kan maar eventjes blijven. En daarbij, ik loop liever rond om een uiteenzetting te doen.
- LILIANE Ah, 't is voor een uiteenzetting! **(tot Leander)** Snoezebolleke, hebt ge 't gehoord, onze huisbaas komt uiteenzetten, uiteen.
- UDO Ik heb toevallig iets ontdekt over deze straat.
- LILIANE **(aandachtig knikkend, ook bij de volgende replieken)** Iets gevonden, ja.
- UDO Deze straat was jarenlang het symbool van hartelijke samenleving, van sociale samenhang. Er was samenhang en solidariteit
- LILIANE **(spreekt het verkeerd uit)** Solirareiteit, ja. **(maar bedenkt dan)** Wat wilt dat zeggen?

- UDO Samenwerking. In deze straat waren de bewoners geen burens, ze waren vrienden. Ze konden bij mekaar terecht met hun problemen.
- LILIANE Problemen, ja.
- UDO Deze straat was een vrolijke, enthousiaste straat. Iedereen kende er iedereen. De stoel werd voor het huis gezet en men maakte een praatje.
- LILIANE Een klapke doen, juist, een klapke.
- LEANDER Ssst...
- LILIANE *(tot Leander)* Maar zwijgt toch eens.
- UDO Er was hier altijd veel volk en 't gonsde van gezellige drukte. En dat kwam allemaal door één man!
- LILIANE Wie dat?
- UDO Petrus Bertraude.
- LEANDER Die van deze straat?
- LILIANE Ge moet meneer Udo niet altijd onderbreken, Leander
- UDO Naar wie deze straat is genoemd, juist. Petrus Bertraude werd geboren in 1874 en is ingetrouwd in de boerderij Vangezel in 1899.
- LILIANE Dan zal die nu wel al dood zijn zeker?
- LEANDER Ssst.
- UDO Dit was toen nog de Neubestraat. Zijn vrouw was Leonieke. Er kwamen drie kinderen. Allemaal meisjes. Petrus werd vooral groenteboer. Naast de kleine boerderij stond een vervallen smidse. Petrus kocht die en daar herstelde hij alle soorten ketels en kookpotten en zo meer.
- LILIANE En meer, ja.
- UDO Petrus was een zeer sociaal mens. Ze noemden hem Pie Bres omdat hij altijd voor de burens in de bres sprong. Om het kort te houden, Pie richtte hier een buurtfeestcomité op.
- LILIANE Een kommiteit, ja.
- LEANDER Ssst!
- LILIANE Maar stopt nu toch eens met uwe sssst.... Subiet moet ik pissen.

- UDO Bij een gemeenteverkiezing stond hij voor de grap als laatste op de lijst van de brouwer. Pie hield een plezante speech op een verhoog in open lucht, gekleed in pitteleer en met hoge hoed op het hoofd. Pie kreeg de lachers op zijn hand en hij werd verkozen. Hij werd later de meest gewaardeerde schepen van feestelijkheden die er ooit is geweest. Daarom werd deze straat naar hem genoemd.
- LILIANE Allee, wij wonen in een schepenstraat, een schepenstraat.
- UDO En niet alleen dat, Liliane, jullie wonen zelfs op de plek waar Petrus Bertraude heeft geleefd. Want hier stond vroeger de kleine boerderij en hiernaast stond de smidse.
- LILIANE Die open plek hiernaast? Die open plek?
- LEANDER D'er is hier maar één open plek hé Liliane.
- UDO Jaren na de dood van Pie Bres is de smidse afgebroken.
- LEANDER Dat is allemaal goed en wel, meneer Udo, maar wat hebben wij daarmee te maken?
- LILIANE Leander, ge moet zo geen domme vragen stellen. Als die mens nu eens zijn hart wilt uitstorten. *(tot Udo)* Gaat ge hiernaast een huis zetten?
- UDO Nee, Liliane, wees gerust, er wordt hiernaast niet gebouwd. En ja, het gaat hem over mijn hart.
- LILIANE Oei, zijde ziek?
- UDO Er moet mij iets van 't hart.
- LILIANE Kan dat kwaad?
- UDO Jullie allemaal, al de inwoners van deze straat, van de eerste tot de laatste, zijn individualisten. Jullie doen aan passief egoïsme.
- LILIANE Allee, meneer Udo... wij egoïsten. Wij hebben onlangs nog onze oude meubels weggegeven. Gratis en voor niks.
- UDO Aan wie? Aan een gebuur?
- LILIANE Aan 't containerpark.
- UDO Passief egoïsme, dat is afwezigheid van solidariteit. Hier in deze straat is er niet de minste hulpbereidheid. Jullie kennen elkaar niet, jullie weten niet of er ergens hulp nodig is. Er wordt niks gevraagd. Er wordt nooit gepràat. Maar om nu tot de kern van de zaak te komen...

- LILIANE   *(zeer nieuwsgierig)* Ja?
- UDO   Ik wil dat daar verandering in komt.
- LEANDER   In wat?
- LILIANE   *(tot Leander)* Ge hebt weer niet goed geluisterd. In zijne kern vaneigens, in zijne kern.
- UDO   En jou, Leander, heb ik uitgekozen om dat te verwezenlijken.
- LEANDER   Wat moet ik doen?
- LILIANE   Snapt ge 't nu nog niet? Onze ouwe meubels van 't containerpark terughalen en aan hem geven.
- UDO   Dit moet opnieuw een bruisende straat worden. Net zoals ten tijde van Pie Bres.
- LEANDER   Waarom ik?
- LILIANE   Omdat gij dat kunt.
- UDO   Ik hou me ook bezig met de studie van namen. En jouw naam, Leander Lambrecht, heeft een betekenis. Leander is van Griekse oorsprong en betekent 'man uit het volk' Lambrecht is Germaans en betekent 'de stralende, de beroemde in zijn land'.
- LILIANE   Hoort ge dat?! Ge zijt niet slim maar wel beroemd; allee, hier in huis toch, hier in huis.
- UDO   Dus jouw naam, Leander, is er niet zomaar. Jij bent voorbestemd om iets groots te verwezenlijken: jij gaat al de inwoners van deze straat wakker schudden, ze buiten krijgen, ze met elkaar doen praten, vriendschapsbanden smeden. Jij gaat hier de sociale samenhang bewerkstellingen.

Leander zit er met open mond bij.

- LILIANE   Goed hé, zoeteke!
- LEANDER   I... ikke??
- LILIANE   En doet uwe mond dicht, ge zijt precies een imbeciel gelijk ge daar zit.
- LEANDER   Hoe... moet ik dat doen?
- LILIANE   Dat is toch simpel.
- LEANDER   Hoe dan?

- LILIANE Euh... meneer Udo zal u dat wel zeggen.
- UDO Het braakliggend stuk grond hiernaast zal ik nivelleren. Daar kunnen jullie allemaal samenkomen om te... petanquen.
- LILIANE Petanquen?
- LEANDER Is dat niet zo met ballen gooien naar een soort klein pinpongballeke?
- UDO Zoiets, ja.
- LILIANE Oh maar dat kan ik goed, met de ballen spelen, met de ballen spelen.
- UDO Het is een ideale sport die door iedereen beoefend kan worden. Maar het moet een spel blijven. Geen competitie. De samenkomsten moeten gebaseerd zijn op de gezelligheid en de vriendschap. De geest van Pie Bres moet terugkeren.
- LEANDER Da's niet simpel.
- LILIANE Niet tegenstribbelen.
- UDO Leander, jij gaat de burens warm maken om naar het recreatieplein hiernaast te komen. Want dat ga ik ervan maken. Jij zult alles regelen. Dat ben je verschuldigd aan je naam.
- LEANDER De burens warm maken...
- LILIANE Hij zal dat wel doen meneer Udo.
- LEANDER Ge moet weten, meneer Udo, als ik zo voor een grote hoop mensen moet klappen... dan... allee, dan blijf ik steken. Zo wat stotteren ziede.
- UDO Je moet het niet voor niks doen. Ik ben bereid om voor je inzet en de moeite de eerstkomende zes maanden jullie huur te verminderen met 100 euro.
- LILIANE Hij zal dat zéker doen, meneer Udo.
- UDO Dit blijft niet langer een ikke-en-de-rest-kan-stikke-sstraat, maar de enige echte vriendschapsstraat zoals in het verleden.
- LILIANE Meneer Udo, een vraagske... gij die alles kent van namen... Wat betekent mijn naam: Liliane Knudde?
- UDO Liliane Knudde... Liliane betekent 'lelie'
- LILIANE Ooooh... da's schoon.

- UDO En Knudde, daar zit de Scandinavische naam Knud in en dat betekent 'edel ras'.
- LILIANE Edel ras... edel ras... Ikke? Olala... *(zakt gelukkig neer op de stoel)*
- LEANDER *(springt op, neemt Udo bij zijn arm, terzijde)* Nu ook niet overdrijven, meneer Udo. Edel ras... zij? Straks gaat ge nog zeggen dat ik met een prinses getrouwd ben.

Muziektune.

Ze gaan allen weg. De twee stoelen blijven staan, maar worden met de rugleunig naar elkaar toe geplaatst, op enige afstand van elkaar.

Nathalie op.

- NATHALIE Wordt Leander een tweede Pie Bres? De arme man beseft maar al te goed dat meneer Faas het aan de verkeerde heeft gevraagd. Hij zit dus met een reuzengroot probleem. Maar voor elk probleem is er een oplossing. Zo steekt Leander dan maar de steenweg over naar de andere kant van het dorp. Daar woont zijn vriend, Martijn Smulders, beenhouwer op rust. *(gaat af)*

Ondertussen werd er een lat gelegd op de beide rugleuningen van de stoelen. Dit vormt de overgebleven 'toog' in de lege beenhouwerij.

Martijn op, gevolgd door Leander.

Martijn loopt rond, Leander holt als een schoothondje achter hem aan.

- MARTIJN Maar natuurlijk ga ik dat doen, Landerke! Ah 't zal wel zijn. Voor u alles hé mijne vriend. Ik ga dat allemaal arransjeren in uw plaats.
- LEANDER Jamaar wacht...
- MARTIJN Ge hebt gelijk, ik ben daar de geschikte man voor. Ik weet hoe de mensen bijeen te brengen. Ik ben op en top sociaal!
- LEANDER Jamaar wacht...
- MARTIJN Deze uitdaging is echt spek naar mijne bek. Alle soorten vlees bijeen... soepvlees, mager en vet, dikke vleesklompen, ribbikes...ik breng dat allemaal samen.
- LEANDER Jamaar wacht...
- MARTIJN Alles en iedereen uit uw straat, de frikadellen en de saucissen, de bloedworsten en kalfslappen spies ik samen op één brochette.
- LEANDER Jamaar wacht...

- MARTIJN En de zwezeriken die niet willen meedoen, daar maak ik kipkap van.
- LEANDER Jamaar wacht...
- MARTIJN Wachten? Niks van! Die bitterballen moeten wakker geschud worden, in 't frietvet gelegd, awel, ik zal daar eens werk van maken.
- LEANDER Jamaar wacht...
- MARTIJN *(komt achter zijn 'toog' staan)* In mijn beenhouwerij was dat ook altijd een plezante bedoening. De klanten bleven nog minutenlang staan als ze besteld waren. Voor de ambiance. Ze zagen mijn saucissen en hespen bengelen en ze vergaten hun zorgen. Als de vrouwen mijne varkenskop zagen begonnen ze af te lopen over hun vent. Met hun problemen kwamen ze bij mij.
- LEANDER Jamaar wacht...
- MARTIJN *(staat aan zijn lege toog)* Alles vers en van de beste kwaliteit.
- LEANDER Nu zal uw vlees wel niet meer vers zijn, ge zijt al drie jaar gestopt.
- MARTIJN Dat was mijn leuze, Lander. Ach, ik zie mij hier nog altijd staan.
- LEANDER Martijn, ge moet weten, mijn vrouw Liliane...
- MARTIJN *(hoort niet wat Martijn zegt, raast door, toont zijn handen)* Hier, met mijn twee grote plakkers eens goed vastpakken...
- LEANDER Ze zal niet willen...
- MARTIJN Op den blok ermee en uitbenen!
- LEANDER Pas op, die laat zich zomaar niet doen.
- MARTIJN Bloed en karkassen, dat was mijn leven! Mijn grote specialiteit was gehakt!
- LEANDER Mijn specialiteit is thuis op mijn gemak zitten en mijn vrouw niet tegenspreken.
- MARTIJN Daar zal verandering in komen.
- LEANDER Zal wel moeten, ik moet nu buitenkomen. Meer nog: ik moet een hele straat in beweging krijgen.
- MARTIJN Ik ga die dooie straat doen herrijzen! En ge kent mij, als ik mij achter iets zet... ik pak direct de koe bij de horens!
- LEANDER Maar mijn koe mag niet weten dat gij die taak op u gaat nemen.

- MARTIJN Maar gij kunt dat niet, jongske, sta me toe dat ik dat zeg. Gij zijt gene babbelaar en zeker gene leider. Gij zijt geen kopstuk.
- LEANDER 'k Weet het, 'k ben maar een lamsbouteke.
- MARTIJN Neenee, ik ben de man.
- LEANDER Merci, Martijn, ik wist dat ik op u kon rekenen. Alleen 'k weet niet hoe dat ik mijn vrouw...
- MARTIJN Ik zal dat varken wel wassen.
- LEANDER Mijn vrouw?
- MARTIJN Nee-e, die runderen uit uw straat bijeendrijven.
- LEANDER Zou het lukken, denkt ge?
- MARTIJN Daar wonen alleen maar zuurpruimen, maar laat het maar aan mij over. Ik hang ze aan de haak en ik bewerk ze. Zelfs het afschraapsel van de darmen breng ik tot leven.
- LEANDER Jamaar, ge moet die mensen toch wat voorzichtig aanpakken, zenne. Pas toch maar op met die haak.
- MARTIJN Ochottekestoch. Ja, 't is waar wat ge zegt: ge zijt maar een lammeke.
- LEANDER Ja'k.
- MARTIJN Maar 't wordt tijd dat ge een dikbilstier wordt.
- LEANDER Oeioei.

Muziektune.

Martijn gaat weg. Neemt de lat mee. De twee stoelen worden weer naast elkaar gezet.

Nathalie op.

Ondertussen gaat Leander zitten en diept een brief uit zijn broekzak op. Leest die in stilte.

- NATHALIE Twee dagen nadien reeds kwamen ze het braakliggend terrein nivelleren. Een groot gedeelte ervan werd verhard met dolomiet. Een week nadien werden er een paar banken geplaatst. De ontmoetingsplaats was klaar. Nu moesten de honkvaste individualisten nog uit hun huis gelokt worden. Martijn had daarvoor een brief opgesteld en die aan Leander bezorgd.

Nathalie af.

Leander zit nog steeds de brief te lezen.

Liliane op.

- LILIANE Wat kwam Martijn doen? Wat kwam hij doen?
- LEANDER Martijn was hier efkes omdat... euh... Martijn kent iets van petanquen.
- LILIANE Ge gaat er die grote muil toch niet bij betrekken zeker?
- LEANDER 't Is te zeggen... d'er moet toch iemand de spelregels komen uitleggen en zo.
- LILIANE Meneer Udo heeft duidelijk gezegd dat het een spel moet blijven, geen competitie. Een spel.
- LEANDER Jamaar ja...
- LILIANE Niks te jamaarjanen. We gaan samen met de burens wat ballen gooien, ieder op toer, en terwijl wat babbelen en daarmee basta.
- LEANDER Met wélke ballen? Niet iedereen zal petanqueballen in huis hebben. Awel, Martijn kan er aan een hele hoop geraken.
- LILIANE Hmm, ja... voor zijn ballen mag hij eens afkomen. Maar voor niks anders, voor niks anders.
- LEANDER Ik... euh... ik heb iets opgemaakt. Een brief. Om in de bussen te steken.
- LILIANE Ah, ge hebt een brief opgesteld. Goed zo, mijn venteke, goed zo.
- LEANDER **(trots)** Ja... ikke, ja. **(toont brief)** Hier zie. Leest hem maar.
- LILIANE Neenee, leest gij hem luidop voor. Zoals die Pie Bres, een speech houden... een speech.
- LEANDER Jamaar nee...
- LILIANE Jamaar jà! Ge zult dat toch moeten leren, klappen in 't openbaar, om ze allemaal in het juiste gareel te laten lopen, in 't juiste gareel.
- LEANDER Ja.. euh... dus... de brief, allee eigenlijk de uitnodiging om te verzamelen...
- LILIANE Wacht. **(gaat zitten)** En staat gij recht.
- LEANDER Jamaar...
- LILIANE Vooruit. Op.

- LEANDER *(staat op, kucht, leest dan)* Aan de in... in... inwoners van dit... huhum... euh... huis.
- LILIANE Bij mij gaat ge nu toch niet beginnen stotteren zeker?
- LEANDER Neenee, zoeteke... maar 't is 't gedacht.
- LILIANE Ge zijt Pie Bres. Knoopt dat goed in uw oren. Ge zijt Pie Bres.
- LEANDER Pie Bres...ja...euh...
- LILIANE Denk dat ik hier niét zit. Denk dat ge voor de spiegel staat en uzelf ziet. Voor de spiegel.
- LEANDER Ja... euh... *(kijkt voor zich, kucht, legt zijn haar in de plooi)*
- LILIANE Komt er nog iets van?
- LEANDER Ik kijk in de spiegel en 'k zie dat mijn haar niet goed ligt. *(lacht met zijn eigen mop, een onnozel lachje)*
- LILIANE Zeg onnozelaar.
- LEANDER Grapke. Pie Bres hield ook van een grapke naar 't schijnt.
- LILIANE Gaat ge nu eindelijk beginnen?
- LEANDER Huhum... Aan de inwoners van dit huis.
 Wees niet langer een doorgetrippte rare apostel die weigert naar buiten te komen. Binnen blijven zitten koekeloeren is asociaal. Vanaf nu is er een ontmoetingsplek waar ge terecht kunt om te petanquen in schoonheid en vriendschap en naastenliefde. Dus allen daarheen. Vooruit met de geit, heft uw achterkwartier op, blijf niet in uw kot zitten, kom bij de kudde.
 Iedere namiddag om 14 u verzamelen op het plein alhier in de straat. Leander Lambrecht zal u met open armen ontvangen. Samen petanquen is feest gegarandeerd.
 Dit populaire spel gaat dagelijks door voor iedereen, voor alle burens met of zonder ballen.
 Voor wie geen ballen heeft, er zijn er ter beschikking in 't begin. Vanaf dat ge 't gewoon zijt en uw handen staan ernaar, moet ge er kopen. Dat kan bij de beenhouwer-op-rust Martijn Smulders. Hij zorgt voor de interessantste ballen, het juiste gewicht en de juiste ronde vorm. Ze zijn van de allerbeste kwaliteit. Dit is de waarheid en niets dan de waarheid, het is dus geen scheet in een fles.
 Oproep voor de inwoners mét ballen: schaam u niet, kom met uw ballen buiten. Misschien zijn ze al oud omdat ze van veel vroegere datum zijn en liggen ze thuis al jaren te liggen, dat geeft niet, zolang ze maar rollen. Zijn ze beroest of geblutst, ge zult er niet op bekritiseerd worden.

Dus zakt allen af naar het plein. Wees niet bevreesd, het plein is vanaf nu publiek domein.

Maak van naderbij kennis met uw buurman of buurvrouw. Ook zij zijn van vlees en bloed. Leer mekaar kennen van binnen en van buiten, zo zult ge van mekaar weten welk vlees ge in de kuip hebt.

Ge zult er u kiplekker bij voelen.

Komt allen nader bij elkaar. Iedere dag om 14 u. Vanaf heden ten dage!

Wanneer Leander de brief beëindigd heeft staat hij er trots bij. Hij kijkt naar Liliane en merkt nu dat ze ondertussen een zakdoek heeft genomen en haar tranen droogt.

LILIANE Da's schoon geschreven, zoeteke, 'k wist niet dat ge dat kon.

LEANDER Ik ook niet... ik bedoel... allee, dat... dat vloeide zo uit mijne stylo.

LILIANE Ge moet aan meneer Udo die brief laten zien. Hij zou het niet beter kunnen.

LEANDER Hebt gij nu echt zitten tjilpen?

LILIANE Ja 't pakte mij... toen ge sprak over die naastenliefde, de naastenliefde.

Muziektune.

Leander en Liliane gaan weg. Nemen de stoelen mee.

Nathalie op.

NATHALIE De geschreven brief werd gekopieerd en 's morgens in alle bussen van de straat gestoken. Diezelfde namiddag moest het gebeuren. Maar zàl het gebeuren? Zullen ze er op ingaan? En met welke ingesteldheid? Bereid om een nieuwe start te nemen. Maa'r... o wee... alsof de goden er zich mee bemoeiden. Die dag, in het voorjaar, was het barkoud met een felle ijzige wind en op de middag een stortvraag. De regen en hagel viel met bakken uit de lucht. Om twee uur hield het op, maar de ijzige wind wakkerde nog aan.

Liliane en Leander op. Ze hebben hun dikke jas aan.

LILIANE Dat moest er nog aan mankeren.

LEANDER Daarvoor moest ge dan nog een boegie doen branden.

LILIANE En dan nog een gewijde boegie. Van Lourdes. Suzanne heeft die meegebracht. En ik heb die doen branden voor u, om niet te stotteren, niet te stotteren.

LEANDER Ge moest er bij gezegd hebben dat dat ook voor schoon weer was.

- LILIANE Ik moest wel een keuze maken, ze brandt ofwel voor uw stotteren ofwel voor schoon weer.
- LEANDER Kon dat niet voor alletwee gelijk?
- LILIANE Nee, 't is een kleine boegie voor maar één gunst. 't Mocht weer niet teveel kosten. En 't is uw fout, gij met u stotteren als ge moet klappen voor een hoop mensen, een hoop.
- LEANDER Da's van de zenuwen.
- LILIANE Zwijg. Welk uur is't?
- LEANDER *(blik op uurwerk)* Vijf na twee.
- LILIANE En nog niemand. Nog niemand.
- LEANDER In die ijzige wind zeker.
- LILIANE Een chance dat 't opgehouden is met regenen.
- LEANDER Maar ziet eens naar 't plein, van die stortvraag daarjuist, 't is een vijver.
- LILIANE En d'er liggen nog hagelbollen op ook, bollen hagel.
- LEANDER Ah maar daar zie, daar komt iemand.
- LILIANE Allee zet u goed, rechtop als een opperhoofd, borst vooruit, kin omhoog. *(Leander neemt een houding aan die Liliane natuurlijk verbetert.)* Zo... ja... schouders naar achter...zo... en zo blijven. En recht in zijn ogen kijken als ge tegen hem klapt.

Er komt iemand. Heeft warme winterjas aan met kap die ver over het hoofd is getrokken.

- LEANDER 'k Zie niet eens zijn ogen.
- LILIANE Houdt uwe commentaar voor u, uwe commentaar.

De persoon knikt even. Leander en Liliane knikken terug.

- LILIANE Welgekomen.
- LEANDER Welkom.

Ze staan er onwennig bij zonder een woord te zeggen.

- LILIANE Awel?
- LEANDER Awel?

Maar de persoon knikt alleen maar even.

LILIANE   Awel dan?

LEANDER   Awel dan wàt?

LILIANE   Zegt iets.

LEANDER   Jamaar 'k weet niet wie dat dat is.

LILIANE   Ge kunt toch iets zeggen.

LEANDER   Is't wel iemand van hier?

Liliane komt dichterbij de persoon. Monstert die.

LILIANE   Gij zijt nogal ingeduffeld.

YVETTE   Jaja. *(trekt nu eventjes haar kap wat opzij)*

LILIANE   Ah maar, 't is dingske. *(bij Leander)* Dingske is't. *(terzijde tot Leander)* 'k Weet niet eens hare naam, 'k heb die nooit geweten, maar ze woont hier wat verder in 't straat, in 't straat wat verder. En hare man woont daar ook.

LEANDER   Ah maar daar zie....

Andere burenen komen nu ook een na een op. Allemaal zijn ze goed beschermt tegen de kou zodat ze haast onherkenbaar zijn. Er is zelfs iemand bij met een heus skipak.

En net als in het begin begroeten ze elkaar, kort en eigenlijk niet echt gemeend.

LEANDER   Goeiendag.

PATRICK   Joooo

LILIANE   Bonjour.

FRITS   Dag, een goeie dag.

MARC   Sjeur.

YVETTE   Dag zenne.

SANDER   Hé... *(steekt gewoon zijn hand even op)*

JOANNA   Salut.

RAOUL   *(buikschuddend lachend)* Gruus got!

- MARLEEN   Hallo.
- MIRANDA   Doei.
- JOOST   Wees gegroet.
- PATRICK   Welke rotzak heeft er naar winterweer gevraagd? Hé?! Wie?! 'k Geef hem een schop in zijne ijspegel!
- FRITS   D'er valt precies weer wat nat.
- MARLEEN   't is zeker 20 graden kouder als gisteren.
- SANDER   Straks begint het nog te sneeuwen ook.
- MARC   Bwah, en die verschrikkelijke strontwind. Shit!
- JOOST   Niet achter mijn gat klappen hé.
- LILIANE   *(tot Leander)* Allee vooruit, zegt eens iets.
- LEANDER   Ja... euh... *(kucht een paar maal)* Beste... euh... ge... geburen... *(kucht)* Wel...wel...welkom...euh... Ik... ikke... ben blij... da... dat...ge... gekomen zijn...
- LILIANE   't Is niet waar hé, hij begint eraan. Dat ook nog. Stotteren én koud weer. Suzanne heeft mij liggen, die bougie komt niet van Lourdes, die komt van de Lidl!
- LEANDER   Dit... dit... betekent... een nie... nieuwe start... een... een
- LILIANE   *(fluistert luidop)* Geboorte.
- LEANDER   Geboorte van... een... vrie... vriendenclub...
- Maar op dat moment komt Martijn op. Hij heeft geen jas aan maar loopt in zijn hemd.***
- MARTIJN   *(met veel zwier)* Ah... de frikadellen zijn er! Prima! Dan kunnen we beginnen bij 't begin! Zeg, maar ge zijn allemaal zo ingepakt? Is't voor gewoon mee te nemen of voor een cadeauke?
- JOOST   Olala, mijn schoenkes zijn nat, met al die plassen.
- MARTIJN   *(bekijkt Joost, die alle moeite heeft om een plas te ontwijken)* En daar moet een strikske rond.
- LEANDER   Hebt gij niks aan, met zo een kou?

- MARTIJN Zeg boulettekes, zijn wij sportmensen of niet?
- MARLEEN Gij gaat 't dubbel fleuris opdoen, zenne manneke.
- MIRANDA 'k Zal-ik u dan inwrijven met Vicks.
- LILIANE Martijn, zo kan er nu toch niet gepetankerd worden, dat plein staat onder water, onder water.
- MARTIJN Nee-e, maar ik heb gezegd dat we gaan beginnen bij 't begin.
- LILIANE En dat is de welkomstspeech van mijne Leander.
- RAOUL (*lachend*) Pas op, ik kan daar niet aan doen, maar bij een speech schiet ik altijd in een lach.
- MARTIJN Alstublieft zeg, d'er gaat toch niet begonnen worden met geleuter.
- FRITS Voor mij moet dat niet. Meestal snap ik toch niet wat ze zeggen in zo'n speech of preek of redevoering.
- JOOST Heeft het hier iemand over een reetvoering?
- MARTIJN Doorregen spek allemaal, luistert eens hier. 't Is tof dat ge gekomen zijt, terwijl ge misschien liever achter de stoof zou zitten.
- FRITS Ik krijg het warm van te bibberen.
- PATRICK Ge zijt anders toch goed genoeg ingepakt met vet.
- MARTIJN 't Plein is nu niet te bespelen, dat ziet iedereen en ik merk ook dat niemand ballen mee heeft, maar dat kan morgen wel. Maar ge zijt niet voor niks gekomen. Ik kan vandaag al de spelregels uitleggen.
- LILIANE Toch geen geleuter over regels zeker, over regels.
- MARTIJN Heel in 't kort en ik heb ze aangepast. Wacht, 'k heb het hier op een papierke.
- PATRICK Ge moet dat niet uitleggen, we kennen dat wel, we zijn wij geen dommeriken. Ik toch niet.
- MIRANDA Ik heb al last genoeg van regels.
- PATRICK Maar kent gij dat spel dan?
- MIRANDA Oei, ik kan veel spellekes zenne. En zeker als 't buiten zo koud is.
- PATRICK Bon, da's goed dat ik dat weet.
- MARTIJN Allee kom, luistert nu efkes...

- LILIANE **(stoot Leander aan)** Waarom zegt gij niks? Wie is er hier de leider, hé, wie?
- LEANDER Liliane, we zitten hier niet op chirokamp.
- LILIANE Zwijgt... en klapt.
- LEANDER Ja... euh.. huhum...
- LILIANE En als ge stottert, tot daar aan toe, dan zegt ge dat dat van diene wind is die in uw gezicht snijdt.
- LEANDER Ja.. euh... be...beste men....mensen... euh... de... de... 't is wel wat naar de frisse kant... **(tot zichzelf)** Voilà, 'k heb gesproken.
- MARTIJN Houdt uwen bek nu toch eens efkes! Als we allemaal door mekaar gaan klappen dan wordt dat hier éne reutemeteut. Luistert! **(leest af van zijn papiertje)** We gaan niet spelen op een afgebakende baan. Dus niet op zo een smalle baan, dat is te beperkt, maar we spelen over het hele plein. Da's veel gemakkelijker voor beginners.
- SANDER Allemaal dooreen op één plein?! Dat gaat toch niet. Dan gaan we wel tegeneen botsen.
- RAOUL **(lachend)** Dat zal bonken geven.
- MARTIJN 't Is om te beginnen, om het te leren. Bon, luistert... we spelen met ploegen van drie spelers. Dat zijn trippen.
- FRITS Zwarte of witte?
- PATRICK Dat zijn pensen.
- JOOST Amai, dat gaat een plezant spel worden.
- MARTIJN **(bekijkt het briefje nog eens goed)** Wacht, wacht... 't is niet just... het moet zijn: trippletten...
- MARLEEN Oh maar, da's al iets anders. Ik dacht dat ik moest spelen met twee trippen.
- MIRANDA Awel, da's toch tof.
- JOOST Ik ben daar verlekkerd op.
- MARTIJN Als we gooien gaan we op een matteke staan.
- FRITS Welk matteke?
- MARTIJN Ik zal er morgen meebrengen.

- SANDER Die matten gaat ge wel niet zien leggen in die plassen.
- MARC Maar als er plassen zijn wordt er niet gespeeld.
- FRITS Als 't niet règent, nee! Maar als 't over is kunnen er wel nog plassen liggen, want die druppels liggen bijeen en ze verdampen niet direct...
- PATRICK *(stemverheffing)* Hé zeg! Smoel toe!
- JOOST Op een matteke, da's goed, dan kan ik eerst mijn schoenkes afkuisen.
- MARTIJN De speler die begint, gooit de cochonette tussen de 6 en de 10 meter voren hem.
- MARC Cochette, wat is dat?
- MARTIJN Cochonette of.. Het... *(kijkt op papier)* Het but....
- MARLEEN Wat is dat?
- MARTIJN Het doel.
- FRITS De goal?
- JOANNA Is het dan gelijk voetbal?
- SANDER Maar nee-e, een cochonette, dat is een klein houten balleke.
- RAOUL Dat klein balleke zal afzien.
- PATRICK *(tot Raoul)* Gij niet hé, strandbal!
- FRITS Dus, een cochonballeke... en dan?
- MARTIJN En dan probeert de eerste speler zijne bal zo dicht mogelijk bij 't cochonetteke te gooien. En dan de andere. En wie 't verst ligt moet nog eens op.
- PATRICK 'k Hoor het al, 'k zal mij wreed moeten inhouden met al mijn macht.
- JOANNA Met hoeveel ballen spelen wij dan eigenlijk?
- MARTIJN Met twee ballen.
- JOOST Volgens de natuur.
- MARC En moogt ge de andere bal wegspelen?

- MARTIJN Da's zeker. Ge moogt met uwe bal tegen de bal van de tegenpartij kletsen. Zo hard mogelijk.
- JOOST Oesje.
- PATRICK Wegkletsen, da's goed. Wacht maar... wie dat in mijn weg ligt.
- MARTIJN Enfin, alles zal duidelijker worden als we het al eens kunnen uitproberen in de praktijk.
- MIRANDA Ja want met ballen spelen zonder ballen, daar hebt ge niks aan.
- JOOST We moeten 't aan de lijve ondervinden.
- JOANNA De wind vermindert precies.
- FRITS *(vinger in de mond, houdt vinger dan in de lucht)* Ah ja, 't is wat minder. Maar hij komt nu van ginder.
- YVETTE *(trekt meteen haar winterjas uit)* Da's al direct een heel ander gevoel.
- PATRICK *(kijkt naar de lucht)* 't Zal nog regenen, let op mijn woorden. Ginder zie, die vlaag komt recht naar hier.
- MARC Awel, ik vind dat dat eens goed gedaan heeft. Zo eindelijk eens samen gekomen.
- MARTIJN Voilà, dat hoor ik u nu graag zeggen, zie. Dat is toch al een goed begin. En zeg maar tegen de anderen die hier nu niet zijn dat ze ook moeten komen. Verplicht.
- MARLEEN Spijtig dat we nog niks hebben kunnen doen.
- MARTIJN Da's voor morgen.
- LILIANE Ja, mijne vent zal dan alles in goeie banen leiden, in goeie banen.
- FRITS Hoe? Ik dacht dat 't zonder banen was?
- RAOUL *(lachend)* Hihi... Petanquen... Prettanken zeker... een mens moet toch al eens kunnen lachen hé.

Muziektune.

Ze gaan allen weg.

Nathalie op.

- NATHALIE Dit groepje werd zowat de 'vaste' groep, de kerngroep. En toen werd ik er ook bij betrokken. Door mijn vader.

Udo op.

- UDO Nathalie!? Ah daar ben je. Nathalie, jij zou voor mij iets moeten doen.
- NATHALIE Een tekst van jou verbeteren.
- UDO Neenee, enfin, dat ook, maar dat is voor later. Maar als je nu eens een artikel schrijft over die Bertraudestraat in Nigeloven.
- NATHALIE Pa, ben je daar nu nog mee bezig? Ik dacht dat je dat idee al lang had laten varen.
- UDO Schatje, het begint nog maar pas.
- NATHALIE Heb je nieuws misschien?
- UDO Ik heb inderdaad een brief gekregen van de programmamakers. Wanneer een dooie straat weer een bruisende straat wordt en die komt daardoor in de belangstelling, dan staat niets een nominatie voor deelname in de weg.
- NATHALIE En voor die belangstelling moet ik zorgen?
- UDO Precies. Als journaliste kan je toch een artikel schrijven over wat daar gaande is. Een artikel over die straat in de krant, dat trekt de aandacht.
- NATHALIE En wanneer moet dat gebeuren?
- UDO Zo snel mogelijk. Dan kan je het volgen vanaf het prille begin en dat maakt het des te interessanter. Ze zijn vandaag een eerste keer samengekomen maar morgen om twee uur begint het echt.
- NATHALIE Kan jij het niet opvolgen? Het is jouw idee. Jouw plan. Jouw 'strategie'.
- UDO Het is beter dat ik me daar niet teveel laat zien. Het productiehuis mag niet weten dat ikzelf achter het plotse opstarten van die buurtwerking zit. Ze willen straten waar alles spontaan is tot stand gekomen.
- NATHALIE Dus eigenlijk speel je het spel niet fair.
- UDO Ik heb alleen de aanzet gegeven.
- NATHALIE Je had beter met die mensen open kaart gespeeld. Hen gezegd waar het werkelijk om ging.
- UDO Stap per stap, Nathalie. De motor is nu in gang gezet en verder bemoei ik me er niet mee. Trouwens dat mag ik ook niet. Van mij

wordt alleen verwacht dat ik, als afstammeling, de straat aanduid en die inschrijf samen met een zo stevig mogelijk dossier. Verder moet ik wachten of mijn straat mag meedoen en dan maar hopen dat ze de preselecties overleeft.

NATHALIE ‘Mijn’ straat.... Pa, dat klinkt wel bezittering.

UDO Bij manier van spreken natuurlijk. Trouwens, jij bent ook afstammeling. Pie Bres was je overgrootvader.

NATHALIE Dus, je stuurt er mij op af.

UDO Als die mensen weten dat ze in de krant gaan komen, met foto en al, zal hen dat nog meer motiveren. Ze moeten sowieso nog een flinke duw in de rug krijgen, want ik weet niet of die Leander het wel goed aanpakt.

NATHALIE En dat allemaal puur voor de prestige. Om te wedijveren met je aartsrivaal Frank Blaireau.

UDO Ach, dat is niet waar. Het is toeval. Hij is gewoon ook ingegaan op het voorstel, net als ik. Hij wordt campagneleider van ‘zijn’ Baron Blaireaustraat in Gelderingen.

NATHALIE Mijn moeder draait zich om in haar graf moest ze het weten en zij was rechtstreekse afstammeling.

UDO En nu moet ik verder werken...

Udo gaat af.

NATHALIE ***(tot zaal)*** Zeer zeker toeval. Frank Blaireau en Udo Faas. Ze leven al sinds hun studententijd in onmin met elkaar. Een dispuut omtrent eenzelfde liefde. Nu schrijven ze zich allebei in voor de wedstrijd “De Straat der Straten”, een wedstrijd tussen straten die genoemd zijn naar een persoon en die verdedigd en gestuwd wordt door een afstammeling ervan. Volgend jaar in prime-time te volgen op tv. Elke straat moet wel iets te bieden hebben. Die kan dan weggestemd worden door de kijkers. Een sluw uitgekiend format voor een nieuw kijkcijferkanon. Reclame-inkomsten gegarandeerd. Kassa kassa. Maar de inwoners weten nog niet dat ze in een keiharde concurrentiestrijd zullen verwickeld geraken. Het gebeurt allemaal boven hun hoofden terwijl ze binnenkort amusementsobjecten zullen worden, een doelwit, geviseerd door een tv-kijkende op sensatie beluste massa. Met stress, vreugde, triomf of tranen. Ook de eenvoudige zielen uit de Bertraudestraat hebben niet het minste vermoeden. Terwijl ze hun best doen om ballen te gooien en misschien hun leven overhoop te gooien, worden ze, zonder het te weten, zèlf als speelbal gegooid in de mallemolen van de entertainmentwereld.

**Nathalie af.
Muziektune.**

De buren komen op. Niemand heeft ballen mee. Alleen Sander in een plastic zakje. Sander heeft ook een (cowboy)hoed op. Liliane en Leander staan hen ook nu weer op te wachten. Ze beantwoorden de begroetingen met een vriendelijke knik.

PATRICK   Jooo

YVETTE   Dag zenne.

FRITS   Dag, een goeie dag.

MARC   Sjeur.

SANDER   Hé... **(steekt gewoon zijn hand even op)**

JOANNA   Salut.

RAOUL   Gruus got!

MARLEEN   Hallo.

MIRANDA   Doei.

YVETTE   Da's de eerste keer dat ik mijne strijk laat liggen.

LILIANE   Die zal niet weglopen, Suzanne

YVETTE   't Is Yvette.

RAOUL   **(lachend)** 't Was nochtans een schone film op tv, zo een menodramische.

JOANNA   **(verbetert)** Melo. Melodramatische.

RAOUL   Ja.

JOANNA   'k Was er ook naar aan 't zien, 'k heb al een zakdoek vol gesnotterd.

RAOUL   **(lachend)** Ik heb al goed zitten lachen, ik kan-ik daar ook niet aan doen.

SANDER   D'er heeft hier maar éne ballen mee zo te zien. Ik natuurlijk.

PATRICK   De Martijn ging er toch meebrengen.

FRITS   En anders moeten we maar elk op toer met Sander de zijn smijten.

- MARC Mijn ballen hangen in de boom, om de spreuwen weg te houden.
- LILIANE **(terzijde tot Leander)** Ge hebt nog niks gezegd.
- LEANDER Ze zijn er nog niet allemaal.
- LILIANE Allee, doe een stap naar voren en spreek hen toe. **(ze geeft hem een duw in de rug zodat hij wat naar voor stuikt, trekt dan de aandacht)** Huhum... huhum... mijne man, de bedenker van dit alles, heeft iets te zeggen! Dus efkes stilte alstublieft, alstublieft.
- Ze zwijgen allemaal. Leander twijfelt eerst even en dan uiteindelijk:**
- LEANDER **(overdreven, stemverheffing)** We zijn blij dat ge gekomen zijt.
- LILIANE **(trekt hem terug, zijde tot Leander)** Goed gezegd, zoeteke, goed gezegd. En in ene zin door.
- PATRICK 't Plein is toch opgedroogd, da's goed.
- LILIANE Ja, we zijn daar met een haardroger overgegaan.
- LEANDER **(terzijde tot Liliane)** Maar da's niet waar.
- LILIANE **(terzijde tot Leander)** Ssst... **(overdreven vriendelijk tot de anderen)** Ge weet, wij doen alles om het onze geburen naar de zin te maken.
- SANDER **(kijkt naar de grond)** Maar dat ligt niet schoon effen hé zeg. Allee, ziet dat af, putten en bulden.
- LILIANE Ik heb anders thuis ook een deegrol, een deegrol.
- FRITS Daar liggen ook steentjes tussen, gaan ons ballen daar wel overgeraken?
- LILIANE Zal ik daar plankskes overleggen, plankskes?
- MARC Ja, doet dat. 'k Heb altijd al eens op de planken willen staan.
- SANDER Allee, ziet dat af. Dat is niet te doen. Da's van gisteren in de regen daar op te lopen.
- MARLEEN Laat ons dan op straat rollen, daar is 't asfalt.
- PATRICK 't Is gene bowling hé Marleentje.
- MIRANDA Dat gaat hier toch niet te lang duren, want 'k heb nog een afspraak.

Martijn op samen met Nathalie. Ze helpt hem een plasticen bak dragen waarin verschillende etuis met petanqueballen.

- MARTIJN   Dag mijn gerookte spekblokskes allemaal. We zijn er hier mee.
- MARC   Hola, ge hebt al een assistente ook.
- MARTIJN   Die schoonheid kwam juist toe en we parkeerden onze auto tegelijk. Ze moet hier ook zijn. En ze was zo vriendelijk mij te helpen dragen. Merci juffra. **(zet de bak neer)**
- NATHALIE   Nathalie.
- MARTIJN   Nathalie. Schone naam. Ik heb zo eens een slachtkoe gehad en die noemde ik ook Nathalie. Dat was een schoon beest en goed vlees.
- NATHALIE   Ik ben journaliste en ik zou een artikel willen schrijven over jullie werking hier.
- FRITS   Oh maar, 't is eigenlijk niet werken dat wij hier gaan doen, neenee, 't is een balspelleke spelen.
- LILIANE   Frits, gelijk dat gij dat zegt is 't precies of we zitten hier in een kindertuin. In een kindertuin.
- MARC   In de zandbak. **(begint kinderlijk te zingen, draaiend met zijn handen)** 'k Zag savooien ballen gooien, o dat was een wonder. 't Was een wonder, boven wonder dat savooien gooien konden. Hihhi hahaha, 'k stond er bij en ik keek ernaar.
- NATHALIE   Goed zo. Ik hoor dat er toch al een zekere ambiance onder mekaar is ingeslopen, anders dan dat me werd verteld.
- JOANNA   Wat hebben ze u dan verteld?
- NATHALIE   Euh... dat jullie allemaal nogal... stille brave lieden zijn. In ieder geval, ik heb vernomen dat jullie een soort vriendenclub willen oprichten. Iemand heeft mij daarover getipt.
- RAOUL   **(lachend)** Zie, dat vind ik ook altijd kostelijk, dat tippen.
- PATRICK   Dan komt er over ons een artikel in de gazet?
- NATHALIE   Precies. Zeker al regionaal en ik ga proberen ook nationaal.
- FRITS   Komt dat dan in 't hoofdstuk sport of cultuur of immobiliën of zo?
- PATRICK   Nee, dat komt in de damesmode. Kunt gij domme vragen stellen, ja.

- FRITS 't Is maar om te weten met welke bladzijden ik onze Sultan zijne stront mag oppakken.
- MARC Zeg, van damesmode gesproken, Joost is er nog niet.
- MARLEEN Die is zich thuis al aan 't oefenen hoe hij op een matteke moet staan.
- MARTIJN God ja zeg, die mattekes! Miljaarde, rats vergeten. Ja, sorry hé gasten.
- SANDER Jamaar allee, dan gaat de ene van hier smijten en de andere van ginder.
- MARTIJN We zullen vandaag een cirkelke trekken.
- SANDER Ja en dan zijn dat allemaal strepen in 't zand
- LILIANE Dat is geen zand, dat is molletiet. Meneer Faas heeft dat gezegd. Molletiet.
- MARC Wablieft?! Molletiet?!
- LILIANE Of zoiets.
- FRITS Neenee, dat is 't niet... het is *(articuleert overdreven)* doreemiet.
- MARTIJN Nee-e, dolomiet.
- RAOUL *(lachend)* Ons ballen die rollen over molletieten, dat wordt hier een angebrand spelleke.
- YVETTE Zwijgt gij maar al, met uwe gemene praat.
- PATRICK Mannekes, niveau hé zeg. Vergeet ons bezoek niet, dat lief kind van de gazet.
- SANDER Niveau? Hebt ge dat plein al eens goed bekeken? Die putten en die bulten.
- MARTIJN Zeg, cowboyklep, gaat gij zo op alles commentaar hebben en staan zagen?
- SANDER Maar 't is toch waar.
- MARTIJN Wat waar is, is dat we niet langer gaan wachten. We gaan beginnen. Bon, wie heeft er geen ballen bij?

Iedereen steekt ijverig z'n vinger op. Sander houdt zijn plasticzakje in de hoogte.

- MARTIJN Amai, niemand.

- SANDER *(houdt zakje nog wat hoger)* Héla! Ik wel!
- MARTIJN Een chance, ik heb er genoeg bij. Maar als er nog veel zullen bijkomen...
- LILIANE Ja, 't is wel de bedoeling dat iederèèn van 't straat meedoet. Iedereen. Mijne vent zal daar voor zorgen, daar voor zorgen.
- MARTIJN Maar niet iedereen van 't straat is hier. En wees er maar zeker van, niet iedereen zàl ook echt meedoen. Dat geef ik u nu al op een blaadje. *(imiteert haar)* Op een blaadje!
- LILIANE Dan kent ge mijne vent nog niet, mijne vent!

Martijn begint de ballen uit de verschillende etuis te doen en hij legt ze neer op de grond.

- LILIANE *(bij Nathalie)* Juffrouw Nathalie, het is misschien interessant in uw artikel iets mèèr te schrijven over de hoofdman hier. Omdat hij toch de belangrijkste is. De draaischijf. Dat is mijne vent. *(teken naar Leander)* Zoeteke, komt eens hier bij juffrouw Nathalie.
- NATHALIE Mevrouw, ik zal zo tewerk gaan: ik kom een paar keren observeren en ik schrijf over jullie vooruitgang bij het sportieve gedeelte en de evolutie van de groepsgeest. Tijdens mijn bezoeken pik ik er dan wel iemand uit voor een interview.
- LILIANE Awel, vandaag moogt ge er mijne vent uitpikken. Hier pakt hem maar. *(duwt Leander in de richting van Nathalie)*
- LEANDER *(ongemakkelijk)* Da... dat... moet nu niet direct.
- NATHALIE Doen jullie nu maar gewoon alsof ik er niet ben. Het komt wel in orde, mevrouw.
- LILIANE 't Is Liliane. Liliane Knudde. En dat betekent lelie van het edele ras.

Joost komt op. Hij is zeer opvallend gekleed, felle kleuren, een pet op het hoofd en hij heeft een plastiek etui bij met de gekende gekleurde plastiek strand-petanqueballen.

- JOOST Sorry dat ik wat laat ben.

Joost neemt een 'sportieve' houding aan. Overdrijft daarin. Iedereen kijkt verrast op naar deze verschijning.

- MARC Ziet dat af. Wat smijten ze hier nu binnen.
- FRITS Hoe? 't Is toch buiten dat we spelen?

- JOOST   Ik ben er klaar voor.
- MIRANDA   **(bij hem, sensueel)** Dat zien we. Wauw... loverboy.
- JOOST   **(wegwerpgebaar naar haar)** Hela hela, gij niet zenne. **(gaat van haar weg, komt naast Marc staan)**
- MARC   Hela hela en ik ook niet. **(trekt zich weg)** Liliane, hebt gij daarstraks niks gezegd over plankskes. **(wijst veelbetekenend naar zijn achterwerk)**
- RAOUL   **(lachend)** Talloren zijn ook goed. Maar die kunnen breken.
- JOOST   **(houdt etui in de hoogte)** Ik heb mijn eigen gerief mee. En ik kan er weg mee zenne. Ik heb er nog niet zo lang geleden mee gespeeld op 't strand in Bredene.
- MARLEEN   Op 't naaktstrand?
- MIRANDA   Barrevoets tot aan zijn hoofd.
- JOOST   Maar 'k heb ze nu nog eens goed afgekuist.
- MARC   Want d'er hing nog een kwal aan.
- PATRICK   Soort zoekt soort.

Martijn komt bij Joost met twee echte petanqueballen.

- MARTIJN   Kom, doet die onnozele plasticen prutsen maar weg. **(neemt hem het etui af)**
- JOOST   Hela mijn ballekes.
- MIRANDA   Ge zijt hem aan 't castreren.
- MARTIJN   Hier, dat zijn de échte ballen.

Martijn stopt twee petanqueballen in de handen van Joost. Maar die ballen zijn dus veel zwaarder en Joost duikt voorover met die ballen bijna tegen de grond.

Ondertussen heeft Nathalie nog wat opgeschreven en gaat dan onopgemerkt weg.

- JOOST   Oeioei, die zijn zwaar.
- MARTIJN   Doe nu niet kinderachtig hé, tv-zwanneke.
- JOOST   'k Heb schrik dat er iets in mijne rug zal schieten.

- YVETTE Ik mag toch ook niet te veel gewicht oppakken of mijn schouders schieten uit de kom.
- PATRICK Die schouders van u hebben ook niet veel nodig.
- RAOUL *(lachend)* Dat gaat hier nog een echt menodrama worden.
- JOANNA *(staat naar de ballen op de grond te kijken)* Zijn dat allemaal dezelfde?
- MIRANDA Alle ballen lijken op elkaar maar ze verschillen. Dat is de wet van de natuur. En om dat verschil te voelen moet ge ze in uw handen pakken in plaats van daar op te staan kijken.
- MARTIJN Ge hebt iets grotere en iets kleinere en de gewichten verschillen ook. Ge hebt er van 690 gr. van 700 van 720 en van 750 gr.
- MIRANDA Ziedet.
- MARK Voor mij een blokpaté van 500 gr.
- MARLEEN Oh maar, die ballen zijn versierd.
- FRITS Ja daar staan allemaal zo lijnen ingekerfd, die ballen gaan dan toch hotsen en botsen.
- MARTIJN Allee vooruit pakt er elk twee uit maar ge moet zien dat 't twee dezelfde zijn. Zelfde gewicht en zelfde lijnen.

Ze nemen de ballen.

- LILIANE *(tot Leander)* Leander, zoudt gij die ballen niet verdelen? Dat is toch uw taak. Allee vooruit.
- LEANDER Euh... ja...
- LILIANE *(trots tot Nathalie)* Mijne vent gaat de ballen verdelen, 't is zijn verantwoordelijkheid... de ballen verdelen...
- LEANDER *(voorzichtig tot de anderen die ballen kiezen en terugleggen)* 'k Zal-ik ze misschien aangeven.

Muziek op achtergrond. Nathalie komt naar voren. Vertelt tot de zaal. Ondertussen doen de anderen verder met het uitkiezen van de geschikte bal.

- NATHALIE De ballen werden verdeeld, gewikt en gewogen. Doorgegeven. Van hand tot hand. De petanqueballen als symbool van samenhang. De ronde vorm staat voor eerlijkheid. Rondom staat voor omwonend.

De ingekerfde afgeronde lijnen vormen een kring. Eén lijn trekken. Op dezelfde lijn zitten. Een kring sluiten.

Ondertussen hebben ze allemaal twee ballen.

MARTIJN Heeft iedereen twee ballen?

MARC Ik al jàren.

MARTIJN Allee, ziet nu eerst eens of ze echt goed in d'hand liggen. Da's heel belangrijk.

FRITS *(bekijkt bal in zijn hand)* Ik zie niks.

MARTIJN Voelt wil ik zeggen!

FRITS Ik voel niks.

Met muziek op achtergrond, lopen ze over de scène door elkaar. Ze bekijken, bestuderen de ballen. De ene heeft het er al moeilijker mee dan de andere. Iemand heeft een lintmeter mee en meet de omvang. Een andere probeert ermee te jongleren. Nog een ander doet alsof hij ermee gaat kogelstoten. Iemand houdt de twee ballen voor zijn borst om een boezem te vormen. Een andere begint ermee te voetballen enz...

De muziek stopt uiteindelijk.

MARTIJN Oké, dat zit wel snor. Allee, nu gaan we eerst eens zo een bal gooien. Dus, gooit allemaal een bal een paar meters voor u uit. Eerst kijken naar waar, dan efkes concentreren en dan gooien. Ieder voor zich gooit één bal!

LILIANE *(tot Leander)* Zeg, nu gaat die zich ook al voordoen als een trainer, een trainer. En gij laat dat zomaar gebeuren?

LEANDER Awel, da's toch goed. Zo leert iedereen het.

LILIANE Zwijg maar al en gooit uwe bal. Naar voor, uwe bal.

Leander gooit als eerste zijn bal. Ook de anderen volgen. Kijken, concentreren zich (hier overdrijven ze in) en gooien. (uiteraard in de richting van de coulissen)

Maar het mislukt natuurlijk. Sommigen laten hun bal net voor hun voet vallen. De andere gooit wat verder maar voelt direct een pijscheut in zijn schouder. Iemand zwiert met zijn arm te veel en uiteindelijk valt de bal achter zich. Iemand laat de bal op zijn/haar voet vallen.

Frits gaat op zijn knieën zitten en rolt een bal voor zich uit.

MARTIJN Zeg varkensbuiken, wat is dat allemaal? Is dat gooien?!

Martijn komt bij Frits staan, die nog steeds op zijn knieën zit, aandachtig voor zich uitkijkt met uitpuilende ogen en dan zijn tweede bal net voor zich uit gooit. (eigenlijk is het meer rollen)

MARTIJN En 't is petanquen, niet knikkeren!

FRITS ***(staat moeizaam recht)*** Voor te oefenen begin ik laag tegen de grond en dan train ik met altijd van hoger te smijten.

MIRANDA Bij mij is 't andersom, ik begin van boven en ga dan naar onder.

JOANNA Sorry hé, dat zijn nu wel de lichtste maar die zijn nog te zwaar voor mij. Mag ik niet smijten met tennisballen?

RAOUL ***(lachend)*** Waarom niet met kerstballen?

SANDER Ja, Martijn heeft gelijk. Dat trok hier juistekes op niks.

MARTIJN Dat was bij u ook anders niet veel soeps. Gij waart precies naar de vliegen aan 't slaan.

SANDER Jawatte, merci.

MARTIJN Allee vooruit, gooit nu allemaal uwe tweede bal.

JOOST Maar dan heb ik niks meer.

FRITS Mijne tweede ligt daar al.

MARTIJN Komaan, gooien. En nu beter hé zeg! Hebben jullie nog nooit petanquers aan 't werk gezien?

MARC Speerwerpers wel. Maar zoals die mannen mag ik niet smijten zeker?

MARTIJN Opgepast, kijken, concentreren en gooien... Go!

Opnieuw doen ze hun uiterste best om toch tamelijk deftig hun bal te gooien. Het is echter nog altijd even stuntelig en dus zeer lachwekkend.

MARTIJN ***(armen in de lucht)*** Ah neen hé! Wat is dat allemaal!

PATRICK 't Ging al veel beter, al zeg ik het zelf.

MARC Wanneer gaan we nu een spelleke spelen?

MARLEEN Op hoeveel is 't af? Op 100?

JOANNA Amai, mijne arm.

JOOST En mijn hand. Ik denk dat ik veel te hard knijp. *(slaat wat met zijn slappe hand)* En ik moet die straks nog gebruiken.

Ze beginnen hun weggegooide ballen te zoeken en op te rapen.

RAOUL *(lachend)* De paasklokken zijn geweest, ze zijn hun eieren aan 't rapen.

SANDER Da's hier toch nogal een cirk.

LILIANE Niet zagen hé gij.

MARTIJN Ja, kom laat de ballen maar liggen.

PATRICK Ik heb de mijn al gevonden.

MARC 't Is niet moeilijk, ze lagen vlak voor uw voeten.

PATRICK Dimmen hé gij! Of ze zullen eens op uw poten vallen en van tamelijk hoog.

MARTIJN Leg de ballen maar terug neer.

PATRICK Hoe, is 't al gedaan voor vandaag?

LILIANE Mijne man zal wel zeggen wanneer dat 't gedaan is.

LEANDER *(voorzichtig)* Ja... euh... 't is... 't is nog niét gedaan.

MARTIJN Maar dat heb ik toch ook niet gezegd! Laat mij toch uitspreken. Luistert, dat smijten dat trok op niks. Maar we gaan dat verbeteren. We gaan wat fitnessen met onze arm. Zo de gooibewegingen inoefenen, nu nog zonder de ballen.

YVETTE Moeten wij eerst niet stretsen? *(verkeerde uitspraak)*

MIRANDA Dat doe'k-ik ook altijd eerst. Maar op mijn manier.

MARTIJN Het gaat hem vooral om de gooibeweging in te oefenen. Zo. Ziet ge dat? *(maakt sierlijke beweging met arm)* Sierlijke armbeweging dan komt een even sierlijke gooi vanzelf. Zo... Ziede? En lichtjes door de knieën buigen en dan de bal loslaten... en hup...

JOOST *(was al wat aan 't meedoen)* En huppekes...

MARTIJN Allee komaan. Iedereen nu samen. Go!

Muziek.

Ze beginnen allemaal met de gooi-fitness. Armen zwaaien – sommigen twee armen tegelijk, tot over hun hoofd. Door de knieën buigen. Ze staan allen in gewrongen houding. De een stijver dan de andere. Er stuikt iemand voorover wanneer die te veel met de arm zwiert. Joost doet zijn oefening op een te fijne manier, met toegeknepen billen. Iemand maakt er een danspasje bij. Kortom, dit wordt een komische act. Dit duurt een tijdje. Muziek zwelt aan. Stilaan dooft het licht.

PAUZE

DEEL II

Intromuziek.

Nathalie op.

NATHALIE Geacht publiek, terwijl jullie verpoosden, hebben onze petanquers keihard getraind. Iedere dag. Ondertussen nam ik interviews af en leerde ik een paar mensen beter kennen. Ik trok de eerste foto's. Want mijn vader wilde van iedere deelnemer een foto om bij het inschrijvingsdossier te voegen. Dat gebeurde allemaal de voorbije week. Misschien een paar sfeerbeelden...

Bij volgende scène: muziek op achtergrond.

Een fluitsignaal. Martijn op, blaast als een echte trainer nogmaals op fluitje.

De burens komen op onder leiding van Martijn.

Ze hebben allen twee petanqueballen. Sommigen hebben een matje bij. De matjes worden neergelegd. Een speler gaat er op staan. Iemand gooit cochonette. Er worden ballen naar gegooid.

(De ballen kunnen het best richting coulissen gegooid worden –niet te hevig natuurlijk- daar dienen ze opgevangen te worden in een 'opvangnet' of kussens of wat dan ook om het gebots van de harde ballen op de podiumvloer niet te horen)

Alle bewegingen - gooien, bukken, oprapen, zich concentreren, op het matje staan enz... - dienen zeer komisch te gebeuren.

Martijn ziet toe en fluit regelmatig.

Sommigen vinden hun bal niet terug en dienen te wisselen met iemand anders. Sommigen krijgen krampen in hun arm. Iemand begint met grote stappen de afstand te meten naar waar hij moet gooien. Joost merkt dit en doet hetzelfde maar met zijn eigen 'juffra'-pasjes.

Ook zal Joost steeds zijn bal met een felgekleurd doekje afkuisen.

Iemand heeft een stijve rug en zakt door de knieën om bal op te rapen.

Nog iemand heeft een trekijzertje bij.

Raoul moet na elke gooi buikschuddend lachen.

Frits raadpleegt voortdurend een notaboekje waar hij blijkbaar de spelregels heeft in genoteerd.

Leander doet zijn best maar wordt steeds 'verbeterd' door Liliane die er duidelijk zelf niets van bakt.

Sander staat armenzwaaiend zijn ongenoegen te uiten.

Kortom: bij iedereen gebeurt er wat en ze gedragen zich volgens hun karakter.

Het hele gebeuren moet een komische act worden.

**Terwijl dit gebeurt komt er telkens iemand uit de groep bij Nathalie die aan de zijkant met een notaboekje in de hand een interview afneemt
Telkens neemt Nathalie eerst een foto van de persoon die daarvoor een eerder belachelijke pose aanneemt.**

De muziek op de achtergrond blijft doorlopen maar nu veel stiller.

Liliane duwt Leander in de richting van Nathalie.

LILIANE Mijne vent eerst. De hoogste in rang. **(trekt Leander bij de arm)**
Allee, ge moet u niet laten trekken om u te laten trekken.

LEANDER Jamaar... euh...

LILIANE Allee, zet u schoon... **(schikt zijn haar)** En lachen.... Chiiiiieeeeeess.

Leander trekt brede glimlach, overdrijft daarin.

LEANDER Leander Lambrecht... zes...zes...

LILIANE Zeg, dit is toch geen speech. Gij verslechtert nog met de dag.

LEANDER Jamaar, een interview...

LILIANE **(tot Nathalie)** Hij is 56 jaar, juffra.

LEANDER Do... dopper.

LILIANE Werkzoekende met nadruk op zoékend.

LEANDER Vij....vij...

LILIANE Neen, geen vijf jaar maar twee jaar.

LEANDER Vijzekes draaien tot... de fa... fabriek failliet ging...

Liliane zet zich nu ook in een pose. Foto.

LILIANE Liliane Knudde, lelie van het edele ras, gelukkig getrouwd en mijne vent ook.

LEANDER 'k Ga mijne bal zoeken. **(maakt zich uit de voeten)**

LILIANE 54 jaar, ik ga twee keren in de week kuisen. Twee gelukkige getrouwde kinderen, drie gelukkige kleinkinderen.

Ook de anderen volgen dan om beurten, laten eerst een foto nemen.

- PATRICK Patrick Klementen, gescheiden van mijn wijf. De twee lastposten van kinderen zijn altijd bij haar gebleven. 'k Woon nu met mijne bijzit, maar eigenlijk zit ik er niet zoveel bij.
- MARLEEN Marleen Verbeken. Huisvrouw. Mijn dochter zit in Amerika, mijne man zit in den bak.
- MARC Marc Van Nuffel, vroeger nog cafébaas geweest tot als 't mij tegenstak. Nu doe ik alleen waar dat ik goesting voor heb.
- MIRANDA Miranda, maar da's wel niet mijn echte naam. Ah, ge moet die toch weten? 't Is gene schone naam zenne... Aldalgonda Duivenkoten... Dus zeg maar Miranda, zoals al mijn klanten. Ik ben dus... huisvrouw. Vier keren getrouwd... totnutoe...
- FRITS Wacht, ik heb het opgeschreven wie da'k ben, om toch niks te vergeten. **(leest)** Frits Van Maldegem. 58 jaar. In prepensioen. Getrouwd met Gisèle, maar die krijg ik met geen stokken buiten. Ook niet met deze ballen. Drie kinderen, Mik, Miel en Michel. Allemaal het huis uit en we zien ze maar zeer 'ge-zelden' dus 'spoormatich'
- JOANNA **(alleen zij blijft ernstig wanneer er een foto van haar wordt genomen)** Joanna Davids. Al twintig jaar weduwe. Er is nooit meer een man in mijn leven geweest. Ik heb nooit kinderen gehad. Ik heb heel veel aan Lindsay, de dochter van mijn broer. Zij is mijn oogappel. Ze komt veel bij mij. Ik ben blij met dit initiatief. Dit verzet mijn zinnen.
- JOOST **(probeert eerst alle mogelijke poses uit voor het nemen van de foto)** Zo... of nee... zo... of zo? Of misschien kunt ge er een paar trekken. Is 't zo goed? Allee vooruit dan, hopsakee. Ik ben Joost Porijns een vitale kwieke jongeman van... god ja, ik voel me midden in de dertig... daaromtrent. Ik ga af en toe eens helpen bij Renéke de coiffeur, om koppen te wassen. Ik had vroeger een vaste relatie maar die ging op en af. Nu heb ik een Lat.

Joost gaat terug bij de groep.

- NATHALIE **(tot zaal)** En zo leerde ik nog anderen kennen: Sander, Yvette, Raoul, ook de trainer Martijn. Allemaal kwamen ze, zonder het te weten, in het dossier. Voor de krant zelf moest er een groepsfoto genomen worden.

Ondertussen staan ze allemaal, na duw en trekwerk om de beste plaats te hebben, klaar voor de groepsfoto. De twee stoelen zijn er bijgehaald, die staan nu tussen de groep.

Met de belichting zien we een lichtflits.

Ze gaan allen af. De twee stoelen blijven staan.

Einde muziek op achtergrond.

Alleen Joanna is niet weggegaan. Zij zit nu op een stoel. Lindsay op, komt naast Joanna zitten. Lindsay heeft een krant bij zich, ze slaat die open.

- LINDSAY   Tof hé tante dat ge in de krant staat.
- JOANNA   Ach, is niks bijzonders. Ik sta daar gewoon ergens tussen in de groep.
- LINDSAY   Jaja op de foto, maar ge wordt ook genoemd in het artikel. **(leest)**
“De weduwe Joanna Davids vindt het een goed initiatief”
- JOANNA   En dat is het ook. Er is weer leven in de straat gekomen. Dat was hier een dooie boel. In mijn tijd was het hier wat anders. Toen ik nog een kleine pagadder was, dan was dat hier bijna iedere week kermis.
- LINDSAY   Daar zou ik wel graag bij geweest zijn.
- JOANNA   Ach kindje, dan waart ge nu zo oud als ik. En... **(maar stopt)**
- LINDSAY   En wat?
- JOANNA   Ik bedoel...tja... niet meer zo fit en... gezond.
- LINDSAY   Ge zijt toch niet ziek?
- JOANNA   Neenee... alles is in orde. **(begint vlug over iets anders)** En nog altijd content op uw werk?
- LINDSAY   Yep. Hé zeg, overdag zal ik eens naar hier kunnen komen.
- JOANNA   Of ge zult mogen meespelen, dat weet ik niet.
- LINDSAY   Geeft niet, ik kan altijd met iets helpen.
- JOANNA   **(staart voor zich uit)** Het is allemaal zo ineens gekomen. Een maand geleden die brief in onze bus. Ik had dat van Leander nooit verwacht. Hij is zo een stille, in zichzelf gekeerde mens. En op de eigendom van meneer Faas dan nog wel. ‘k Weet niet wat ik er moet van denken.
- LINDSAY   Dat is toch een schone geste.
- JOANNA   Dat wel. Maar... die meneer Faas... en daarbij, ik heb zo’n naar voor gevoel.
- LINDSAY   Ja, dat is niet de eerste keer.
- JOANNA   En nog iets... iets raars. Een paar dagen geleden stopte een auto. Meneer Faas. Ik herkende hem meteen ondanks zijn donkere

zonnebril. Hij stapte niet eens uit maar hield ons in het oog. Een hele tijd. Hij zat ons te begluren en hij schreef regelmatig iets op.

LINDSAY Gij en uw voorgevoelens.

JOANNA Maar die zijn wel altijd uitgekomen, Lindsay.

LINDSAY En wat voelt ge dan nu?

JOANNA *(staart somber voor zich uit)* Dat hier meer achter zit.

Muziektune. (thriller-achtig)

Nathalie op.

NATHALIE En het werd een dagelijkse gewoonte, om twee uur samenkomen. Soms waren ze er allemaal, soms enkelen. Hun levensgewoonte wijzigde. Ze deelden hun dag anders in. De boodschappen of de kuis, de was en de plas deden ze 's morgens. En ja, het werkte. Er kwam meer toenadering, er werd gepraat, meegeleefd, moppen verteld, gelachen. Er werden afspraken gemaakt om samen te gaan winkelen. Tot 's avonds laat werd er nog nagekeuveld. Stilaan kreeg de vriendenclub vaste vorm. Alleen het petanquen zelf, dat lukte niet zo goed. Maar daar was het ook niet om te doen. Of uiteindelijk toch wel?

De buren komen op. Ze hebben nu allen hun eigen etui met petanqueballen.

LEANDER Goeiendag.

PATRICK Joooo!

LILLANE Bonjour.

FRITS Dag, een goeie dag.

MARC Sjeur.

YVETTE Dag zenne.

SANDER Hé...

JOANNA Salut.

MARLEEN Hallo.

MIRANDA Doei.

JOOST Wees gegroet.

- JOANNA Marleen, hoe is 't, meiske, gaat het al wat beter met uw maag?
- MARLEEN Ja, 't is over.
- JOANNA Ge zult teveel koffie gedronken hebben.
- MARLEEN Ik denk het.
- MIRANDA Als ik 's avonds koffie drink, dan kan ik niet slapen.
- JOOST Bij mij is 't juist omgekeerd. Als ik slaap dan kan ik gene koffie drinken.
- MARC Zeg Frits, hebt ge mijne brief dan afgegeven?
- FRITS Jaja.
- MARC Ik wist dat ik op u kon rekenen, vriend.
- FRITS Maar met die postpunten tegenwoordig. Vroeger in de post waart ge toch beter. Allee, ik gaf die brief af en die madam zei dat hij te zwaar was en er nog een postzegel bij moest. Precies of hij is dan lichter.
- PATRICK Miranda, gij moet dat weten... Hoe kunt ge zien dat een man een kleine heeft?
- MIRANDA Omdat hij er wreed moet naar zoeken zeker.
- PATRICK Nee-e, als hij een kinderstoelke op zijne velo heeft.
- SANDER Ha...ha...ha... da's wel een met een lange baard.
- FRITS Diene kleine?
- LILIANE Vooruit Leander, geeft gij het startsein om te beginnen en verdeelt de ploegen, verdeelt de ploegen.
- LEANDER Ja zoeteke.
- LILIANE En ge weet met wie dat ik 't liefst speel.
- PATRICK Ik ken er nog een. Vraagt de ene: kan katoen roesten? Nee, antwoord de andere. Oei, dan heb ik in mijn broek gescheten!
- JOOST Allee zenne, gaan we die kant op?
- MARC De achterkant, ja. Woeps!

Raoul op met een bak bier. Lindsay helpt hem de bak te dragen.

- RAOUL Hier, ziet eens! Ik trakteer.

- MARC Helaba, een bak bier. En voor wat?
- RAOUL Zomaar.
- JOANNA Is 't uwe verjaardag?
- RAOUL **(lachend)** Meiske, 'k verjaar-ik niet meer.
- FRITS Verjaardagen zijn nochtans gezond: hoe meer ge er hebt, hoe langer dat ge leeft.
- LINDSAY Ik zal de fleskes aftrekken, wie wilt er al een pintje?
- MARC Jaja, begint er maar aan.
- MIRANDA Hebt ge 't gehoord? We zullen nóg in de gazet komen. Verschillende keren zelfs. Die Nathalie heeft gezegd dat ze ons verder gaat volgen voor een artikelenreeks.
- LILIANE Alleen pils? Niks anders? En voor wie dat geen bier drinkt?
- MIRANDA Hebt ge gene wijn meegebracht?
- FRITS Of frisdrank.
- RAOUL **(lachend)** Dit zijn de beste vitaminen. **(klopt op zijn buik)** Dat ziet ge toch.
- LILIANE Luistert, vanaf morgen zal mijne vent wel voor de kattering zorgen, voor de kattering.
- LEANDER Voor wat moet ik nu een kattenring gaan kopen? We hebben wij toch geen kat.
- LILIANE Maar nee, drank en iets om te knabbelen. Zo noemen ze dat toch.
- LINDSAY **(verbetert)** Catering, Liliane, catering.
- PATRICK Zeg, als we nu eens straks allemaal samen naar café Den Balk gaan als we gedaan hebben?
- FRITS Dat schijnt heel goed te zijn voor de groepsgeest. Degene die alles betaalt wordt dan het liefst gezien door de anderen.
- MIRANDA Eigenlijk zouden we hier op 't plein ook eens een barbecue kunnen houden.
- JOANNA Is een prima idee, alhoewel ik moet opletten met wat ik eet.

LINDSAY We zouden een naam moeten hebben voor onze vriendenclub. Ik zal er eens ene verzinnen.

MARC *(begint te zingen, met flesje bier in de hand)* Ik heb een clubke opgericht met mensen met een lelijk gezicht, ge zijt erbij, ge zijt erbij!

JOOST *(was ondertussen ijverig zijn petanqueballen aan het oppoetsen)* Wanneer gaan wij beginnen? Ik sta scherp zenne en mijn ballekes zijn opgeblonken.

PATRICK Welja, kom, 't is 't moment om ons ballen uit te pakken.

Ze nemen hun petanqueballen uit hun etuis.

Martijn op. Nu is hij gekleed in een nieuw trainingspak. Fluit op zijn fluitje.

MARTIJN *(roepend)* Komaan mannekes, laat ons een balleke smijten! Zijn er ploegen gevormd?! D'er kunnen er deze kant spelen en d'ander gaan naar ginder!

Reactie van enkelen: ja... jeh...

PATRICK Ik speel nu eens met u hé Martijn.

SANDER Ja, omdat hij de beste is zeker.

MARC We gaan trekken.

JOOST Ja?

MIRANDA 'k Zal-ik dat doen.

JOOST Ah zut, gij toch niet.

MARTIJN *(fluit)* En gaan we ons amuseren vandaag?!

Reactie van allen: jeh!!!

Ze tikken de petanqueballen tegen elkaar, eerst bij hun eigen petanqueballen vervolgens tegen de anderen. Zo gaan ze rond. Het geluid van de tikkende ballen vormt een bepaald ritme. Dit wordt hun 'ritueel'.

ALLEN *(na het tikken van de ballen)* Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

Muziek op achtergrond.

Ze spelen nu een 'match'. Het heeft geen belang wie bij wie speelt. De ballen worden uiteraard weer in de coulissen gegooid.

MARC Goed jong, goed gesmeten.

- MARLEEN   Maar dat kan ik toch beter.
- PATRICK   Waarom rolt die van mij altijd zo scheef weg. Nondedju, stom plein!
Ik richt naar daar en hij komt daar te liggen.
- FRITS   Gij ligt goed, maar 't brochetteke ligt slecht.
- RAOUL   *(lachend, sigaret in de mond)* Zie, dat is gesmeten.
- MARC   Ziet ge hem liggen? Riekt daar eens aan.
- RAOUL   Vlak tegen 't balleke, ziet dat af!
- LILIANE   Welk kieken heeft die bal daar in de weg gelegd, in de weg?!
- MARTIJN   Maar schiet daar dan naar!
- LILIANE   Wacht, 'k zal dat matteke wat dichter leggen. *(neemt het matje op en legt het dichter)*
- SANDER   Maar dat mag niet!
- LILIANE   Tuttuttut, anders smijt ik er nevens.
- JOANNA   Nee-e, daar moet ik niet zijn. Stomme kalle da'k ben.
- LINDSAY   Tante, ge moet u beter concentreren.
- MARTIJN   Hier zie, daar zie, voilà zie... ziede dat? Zo moet ge dat doen!
- MARC   En ziet ge die ook liggen? Riekt daar ook eens aan.
- LILIANE   En wat zegt ge dan van deze? Oei, mijne bal rolt op 't straat, op 't straat.
- RAOUL   *(lachend)* Dikke brokken, goed branden!
- FRITS   D'er is wat teveel wind.

Soms verdwijnen er enkelen en komen ballen de scène opgerold. Ze volgen die vol spanning.

- PATRICK   *(volgt zo'n bal)* Ja... ja... ja... ja... allee nog een beetje. Voilà, zo moet ge dat doen zé, er tegen klappen.

Er komt weer een bal opgerold. Joost volgt die met kleine pasjes.

- JOOST   Allee kom kom kom... *(blaast op de bal om die wat verder te doen rollen)*

Stilaan gaan een paar spelers weg. Enkelen blijven over en spelen volledig achteraan de scène in stilte verder.

De muziek stopt.

Op het voorplan komt Udo op. Met gsm

UDO *(telefoneert)* Dat begrijp ik - - - Nee, dat op zichzelf is niets speciaals, dat geef ik toe. - - - Leven in harmonie daar vul je geen programma mee bedoelt u. - - - Hebt u enig idee hoe ik dat daar kan inpassen? - - - Juist, ze petanquen en ze doen dat in de beste verstandhouding. - - - Wat moet er dan bovenop komen? - - - En wat moet ik mij daar bij voorstellen? - - - Ja, dat is een goed idee. - - - Oké, ik maak er zo vlug mogelijk werk van. - - - Bedankt om mij dat te laten weten. Tot binnenkort. *(haakt in, gaat weg)*

Achter hem, komen ook de anderen op. Ze zijn allen goedgezind. Ze lachen, gekscheren, nemen mekaar vriendschappelijk vast. We horen: 'goed gespeeld' - 'dat kan geen kwaad' - 'k zal voor u supporteren' enz. Ze eindigen met hun 'ritueel' - het tegen mekaar tikken van de petanqueballen.

ALLEN *(na het tikken van de ballen)* Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

Vervolgens gaan ze allen weg.

Nathalie op, gevolgd door Udo.

NATHALIE Wát moeten ze doen?

UDO Mijn straat maakt geen schijn van kans om te worden geselecteerd.

NATHALIE En daarom moeten ze maar met elkaar in de clinch gaan.

UDO De producer was heel duidelijk. De kijkers zitten vandaag de dag niet te wachten op een groep blijgezinde burens die iedere dag doodgewoon een balletje gooien en waar voor de rest geen vuiltje aan de lucht is.

NATHALIE Maar dat was toch de bedoeling!

UDO En dat bedoelde ik ook zo, ja. Maar ze zoeken straten waar ook iets spannends gebeurt. Er moet strijd zijn. Conflictsituaties. Harde confrontaties.

NATHALIE Burenruzie? Oorlog? Is het dat wat ze willen? Dat ga je toch niet toelaten? Daar ga jij toch niet aan meedoen?

UDO Er is een mogelijkheid om er een zekere strijd in te steken.

- NATHALIE Pa, dat meen je toch niet?!
- UDO Het is gewoon een kleine nuance in het spel brengen.
- NATHALIE Een spel?! Moeten ze op elkaar gaan inhakken voor het spel? Zover is het dus gekomen. Voor amusement op de buis moeten ze altijd iets nieuws verzinnen. En om ons te blijven boeien kan het niet erg, niet barbaars genoeg zijn. Want al de rest hebben we al gehad.
- UDO Nu ook niet overdrijven.
- NATHALIE Antwoord mij eerlijk, pa: weet jij iets over de straat van je aartsrivaal Blaireau?
- UDO *(na enige aarzeling)* Die straat is naar het schijnt geselecteerd.
- NATHALIE En jij uit de boot vallen, dat zou je heel diep krenken in jouw eer, is het niet?
- UDO Ik moet ze alleen even in een andere richting duwen. En het zal best meevallen.
- NATHALIE En hoe denk je het aan te pakken?
- UDO Ik ga eens praten met die trainer, die Martijn. Ik denk dat hij een veel sterkere persoonlijkheid is dan Leander.
- NATHALIE Je gaat die man bewerken? In welke zin?
- UDO Hij moet ervoor zorgen dat er twee teams worden gevormd die het verschillende keren tegen elkaar opnemen. Steeds harder, steeds vinniger. Niet langer spelen voor het plezier. Die twee teams moeten tot het uiterste gaan.
- NATHALIE Tot het uiterste gaan... Waarom zouden ze dat doen?
- UDO Ze moeten onder zware druk komen te staan. Via een weddenschap of zo.
- NATHALIE En de verliezers staat iets verschrikkelijks te wachten. Dus het wordt een spel op leven en dood. De gruwelijke strijd! Wie zal ten onder gaan? En de matches starten, er wordt gestreden tot op het bot en de camera's beginnen te draaien, want pas dan wordt het interessant. Zal het dat worden? Ah ja, zal wel, want anders is er geen spannende aflevering en na het eerste reclameblok haken de kijkers af. No way, pa. Hier doe ik niet aan mee.

***Nathalie gaat weg. Udo staart nog een ogenblik voor zich uit.
Muziektune.***

Udo gaat weg.**Martijn op, gevolgd door Liliane.**

- MARTIJN 't Is hem maar heel efkes spreken.
- LILIANE Hij ligt op zijn bed. Die brief heeft hem gepakt, gepakt die brief.
- MARTIJN Welke brief?
- LILIANE Doe nu niet of ge van niks weet hé schijnheiligaard.
- MARTIJN Nee echt, Liliane, ik weet van geen brief.
- LILIANE Meneer Udo heeft die in de bus gestoken. Hij was nog te laf om die binnen persoonlijk te komen afgeven. Een ontslagbrief, waarin mijne vent wordt bedankt omdat hij de burens heeft buiten gekregen en nu een stap moet terugzetten. Leander mag de samenkomsten niet meer leiden, niet meer leiden.
- MARTIJN Dat doe ik in 't vervolg.
- LILIANE Dus ge weet er wél van?
- MARTIJN Faas is bij mij thuis geweest. Hij heeft mij alles uitgelegd. Maar van een brief weet ik niks.

Leander op. Nogal down. Hij komt net voor Martijn staan. Ze staan er een ogenblik bij zonder een woord te zeggen. Even een spanning. Uiteindelijk zegt:

- LEANDER **(somber, gelaten)** 'k Heb geen ballen meer.
- LILIANE **(schrikt)** Allee, wat dat gij nu zegt?!
- LEANDER 'k Heb ze in de vuilzak gesmeten.
- LILIANE Maar nondedju, daar dient die zak niet voor. 'k Ga ze er direct uithalen, zie. Gaan uithalen. **(wil weggaan, keert zich nogmaals om)** En laat u niet doen hé, laat u niet doen. **(af)**
- MARTIJN Landerke, ge gaat toch nog komen?
- LEANDER Och, jong, 'k zit niet liever dan thuis.
- MARTIJN Ik heb u nodig.
- LEANDER Voor wat? Ik heb daar niks meer te zeggen. Alhoewel dat ik daar nooit iets te zeggen heb gehàd. Maar 't gedacht dat hier toch iets op

gang is gebracht en ik daar toch een béétje de hand in had, al was 't maar door uw hulp in te roepen, dat deed mij iets.

- MARTIJN Ik ga teams vormen met de zes beste spelers. Twee teams van drie.
- LEANDER Het zal dus niet langer zuiver voor 't plezier zijn.
- MARTIJN Er moet wat meer leven inzitten.
- LEANDER 't Was er om te doen meer leven in de straat te krijgen en dat is er nu.
- MARTIJN Zomaar gooien om te gooien, daar is op de duur geen plezier meer aan.
- LEANDER Er gaan moeilijkheden komen als ge twee teams gaat vormen, let op mijn woorden. Niemand zal graag uit de boot willen vallen.
- MARTIJN Ze moeten eerst hard gemaakt worden. Ze moeten tegen een stootje kunnen. Ze moeten leren knokken en incasseren. Ik ga van die lammekees leeuwen maken.
- LEANDER Ik ben eens curieus.
- MARTIJN En eens ze van wanten weten, moeten ze hun best doen om in een team te geraken. Het zal d'erop of d'eronder zijn. Maar gij zijt er alvast al bij, Lander.
- LEANDER Is dat bedoeld als troostprijs?

Liliane op met etui.

- LILIANE In de vuilzak, zijt gij op uwe kop gevallen, op kop gevallen? Hier. ***(stopt etui in de handen van Leander)*** En nu gaat ge u tenminste kunnen concentreren op uw spel. ***(tot Martijn)*** Want ik weet niet of het u al is opgevallen, 'meneer de president', maar mijne vent heeft zijn ballenspel al heel goed onder de knie. Maar 't is omdat hij leider was dat hij er dikwijls nevens schoot. Het wilde niet altijd lukken. Maar nu hij zal verlost zijn van die verantwoordelijke dingies in zijne kop, gaat ge in hem de beste petankener ontdekken van uren in 't rond. Van uren!
- MARTIJN Ik mag het hopen. Want ik wil dat Lander blijft komen.
- LILIANE En nu mijn huis uit! Uit mijn huis!

***Ze gaan weg.
Muziektune.***

Nathalie op. Terwijl ze vertelt tot de zaal komen achter haar de burens op met hun petanqueballen in de hand.

NATHALIE Mijns vader had inderdaad Martijn 'bewerkt'. Hem zelfs een nota bezorgd. Een leidraad, een scenario hoe hij het moest aanpakken; hem de woorden aangereikt die hij moest gebruiken om op te hitsen, om de agressie aan te wakkeren. Martijn vond het een hele eer en hij was laaiend enthousiast toen hij vernam dat hij als trainer en animator een belangrijke rol zou spelen in een tv-programma. Deze geheime informatie kreeg hij er bovenop. En Martijn schoot in actie...

De bewoners doen hun ritueel.

ALLEN Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

Wanneer dit gedaan is, schel fluitsignaal van Martijn. Hij is nu veel brutaler.

MARTIJN Dat moet hier gedaan zijn met die onnozelheid!! Met dat kinderachtig tikken! Komaan hé zeg! Allee kijkt zelf, op wat trekt dat?! **(tikt een paar keren overdreven zacht op de ballen, wrijft die nu ook tegen elkaar)** Jullie doen zoals kleuterkes die met hun kleine handje zo heel voorzichteke een likstok tegen elkaar tikken!!! Oeioei, pas op, d'er gaat een stukske afketsen.

FRITS **(bekijkt zijn bal)** Dat is toch gene likstok? Dat is meer een suikerappel van op de kermis.

JOOST **(bekijkt ook zijn bal)** Die aflikken, daar zoudt ge lang mee bezig zijn, zenne.

MARLEEN Ge vond dat toch zelf goed?

MARTIJN Ja, maar dat moet nu veranderen.

PATRICK Hoe veranderen? We waren toch goed bezig?!

MARTIJN Goe bezig?! Iedere dag een balleke gooien uit de losse pols. Zonder gevoel, zonder inzet! 't Kan niemand schelen of ge wint of verliest!

JOANNA Er is ons altijd gezegd dat het voor 't plezier was, niet voor competitie.

MARTIJN Awel en 't is juist dat dat vanaf vandaag gaat veranderen! En er komen nog veel meer veranderingen.

MARC Verandering van spijs doet eten.

SANDER Da's just. Veranderingen zullen ons meer goesting doen krijgen.

- MARTIJN En vanaf nu wordt er op banen gespeeld. We gaan er maken van twee meter op elf.
- JOANNA Martijn, gij gaat dat hier allemaal zomaar omvormen. En wat vindt Leander daarvan? Ik dacht dat hij hier toch ook iets te zeggen had.
- LEANDER 't Is... voor... het... euh... plezanter te maken.
- MARTIJN Voilà. Plezanter en spannender. Het is niet alleen zomaar dat we een competitie gaan opstarten. Ik zal jullie beter doen presteren. Jullie harder maken. Hard zijn voor uzelf, u zelf pijn doen, uw grenzen verleggen.
- FRITS Gaan wij naar 't buitenland?
- MARTIJN Er moet discipline zijn.
- MARC Zoals in 't leger. Dril! **(slaakt een paar onverstaanbare drilkreten)**
- MARTIJN Zoiets ja. Want bijvoorbeeld dat onnozel zacht tikken met de ballen da's allemaal schoon, maar 't is te braaf. Te soft.
- PATRICK We moeten meer ballen aan ons lijf hebben.
- MARTIJN Voilà.
- JOOST Ik vind dat ook.
- MARTIJN We moeten dat met overtuiging doen. Kordaat. Stout.
- MIRANDA Oh maar, ik kan stout zijn zenne.
- MARTIJN Awel, toont dat dan!
- MIRANDA Allee zeg, hier toch niet.
- MARTIJN Laat terwijl jullie tanden zien.
- FRITS Ik heb wel vanboven drie valse en vanonder vier.
- MARTIJN Dus laat ons dat nu eens opnieuw doen. Maar met meer kracht. Sterkte. Klaar voor een heldendaad! Wees duivels!
- MARC Toch geen rode.
- MARTIJN Sla die ballen in vuur en vlam! Go! **(fluit)**

Ze beginnen hun ritueel maar nu iets heviger.

- ALLEN Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

MARTIJN Harder!

MARLEEN D'er is hier een blutske in.

MARTIJN Dan hebt ge slechte, goedkope ballen.

MARLEEN 'k Heb ze bij u gekocht.

MARTIJN Komaan, opnieuw!

Ze doen het opnieuw.

ALLEN Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

MARTIJN Harder!!!! En roepen!!!

ALLEN ***(luider)*** Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

JOOST Iiiiiieep!!!! Mijne vinger zat er tussen!!!! ***(slaat met zijn hand, betast zijn pijnlijke vinger)***

Martijn fluit en doet hen stoppen.

MARTIJN Ja, oké, stop!

Maar Marc doet nog verder, tikt zijn petanqueballen tegen elkaar en zingt (op het kinderliedje: in een klein stationnetje)

MARC Iezewazewoezieke, 's middags om twee uren, stonden wat petanquerkes, netjes op een rij. En onze dikke trainer blaasde op zijn fluiteke, tikketakketiktik, gooien doen wij!

MARTIJN En is dat nu gedaan met uw zeverliekes?!

MARC Ja zeg, foert! Gij weet zeker niet dat ik als zanger geboren ben. Hier zie, zitstaking. ***(gaat zitten)***

MARLEEN Martijn, ge zijt precies zo opgesmeten. Houdt u wat in hé zeg.

MARTIJN Inhouden?! Niks van! Dat is juist iets wat nièt mag gebeuren: u inhouden!

MIRANDA Ik doe dat nooit, mij inhouden. En ik wil dat van de andere ook niet.

MARTIJN Laat zien dat ge haar op uw tanden hebt! En daarom, vergeet die belachelijke iezewazewoezie. We gaan iets anders doen om ons op te laden.

FRITS Mijn batterij is anders nog niet plat.

MARTIJN Nee, méér zelfs: we moeten van batterij veranderen!

Marc zit nog op de grond. Joost komt bij hem.

JOOST Venteke, ge gaat een kouwe poep krijgen. 'k Zal u recht trekken **(legt zijn ballen neer, gaat achter hem staan, steekt zijn armen onder de oksels van Marc en probeert hem recht te krijgen, maar het lukt niet.)** Amai... blijf misschien beter nog wat zitten, jongen, om te bekomen. **(raapt zijn ballen weer op en begint ze meteen af te kuisen)**

MARC 't Is al goed, 't is al goed. **(staat zelf op)**

MARTIJN Mannekes, jullie zijn veel te soft. Dat leest ge genoeg in de artikelkes die dat meiske over ons schrijft in de gazet. Wat we aan 't doen zijn, dat heeft gene 'punch' genoeg. Maa'r... wilt ge uw straat meer 'grandeur' geven dan moeten jullie er veel steviger tegenaan. Jullie moeten agressors worden.

FRITS Voor wat is dat nu goed dat wij compressors worden?

PATRICK Agressors, stomme kinkel! En daar ga ik volledig mee akkoord. Vechten moeten we doen.

MARTIJN Agressors! Aanvallers die er keihard invliegen! En daarom gaan wij ons opladen op een professionele manier. We gaan een hakka doen.

YVETTE Een watte?

MARTIJN Een hakka.

FRITS **(ernstig tot Marc)** Hakka hakka puf puf, weg zijn wij... dat was 't wat ge moest zingen, Marc.

MARTIJN Een hakka, dat is zoals de rugbyspelers doen in Nieuw-Zeeland.

LILIANE Ah ja, ik heb dat eens gezien op tv. Die mannen die doen nogal wreed. Awel, en mijn venteke zal dat goed kunnen. Mijn venteke.

MARTIJN Niet alleen uw venteke, uw venteke, maar gij ook en jullie allemàal. In gelijk welke sport, als ge wilt winnen... er wreed tegenaan gaan. Wreed voor uzelf en wreed voor de andere. Ge moet de tegenstander schrik van u doen krijgen.

MIRANDA Kent gij dat, zo'n hakka?

MARTIJN Zal wel zijn. In de tijd dat ik mijn vlees aan 't kappen was... zo zie... **(maakt kappende beweging)** Ka mate! Ka mate! Ka ora! Ka ora!

MIRANDA Wauw.... Stoere bink. Dat wist ik niet.

- MARLEEN Ka ora... wat wilt dat zeggen?
- FRITS K 3, die ken ik... maar Ka-nora....
- MARTIJN Wat dat juist wilt zeggen, dat doet er niet toe. Het gaat hem om 't gevoel dat ge daarbij krijgt. Allee kom, we gaan dat allemaal eens proberen.
- SANDER Jamaar doet dat eerst eens voor. Wij zijn geen beenhouwers geweest.
- MARTIJN Awel ja, 't is goed. Dat gaat zo... Kijkt goed.

Martijn begint aan zijn versie van een 'hakka dans'. Hij gaat in de houding staan, zakkend door de wijdopen gespreide benen. Hij slaat hevig zijn twee handen op zijn dijen. Slaakt een paar onverstaanbare kreten. Trekt zijn ogen wijd open, steekt zijn tong zover mogelijk uit en begint die in alle richtingen te draaien. Schreeuwt: Ka mate! Ka mate! Ka ora! Ka ora! Dan doet hij een paar stappen naar voor - nog steeds zakkend door de gespreide benen - nieuwe kreten slakend. De anderen deinzen opgeschrikt achteruit. Vervolgens slaat Martijn hevig en agressief tegen zijn borst. Dan slaat hij zijn armen met gebalde vuisten naar voor. Uiteindelijk stopt hij. De anderen staan hem aan te kijken.

MARTIJN ***(komt tot zichzelf)*** Voilà.

Maar niemand zegt iets. Ze staan nog steeds met stomheid geslagen.

- MARTIJN Awel?
- MARC Pakt gij daar pillen voor?
- PATRICK Om welk uur moet gij weer binnen?
- MARTIJN Allee kom, geen gezever. Nu gaan we dat allemaal samen doen.
- FRITS Martijn, als ik dat zo moet doen dan wordt dat hier bij mij kaka hakka. ***(betast achteraan zijn broek)***
- MARLEEN En moet ik ook zo geweldig tegen mijn borsten kloppen? Gij zijt niet goed wijs zeker.
- MIRANDA Ik ga mijn gereedschap niet beschadigen hé zeg.
- PATRICK Ah ja, want 't is uw broodwinning.
- MARTIJN Ja, oké, voor de vrouwen mag dat onderdeel iets minder hevig.
- MARC Dat bovendeele zeker.

MARTIJN Dus de vrouwen slaan minder hard daar tegen hun... dinges. Maar de mannen moeten doorkloppen.

JOOST En ik dan?

MARTIJN Kom, we gaan eens proberen. Zet u allemaal in deze beginhouding. **(zet zich in hakka houding)** En doe mij na.

Martijn begint opnieuw aan zijn hakka dans, de anderen proberen hem na te doen. Ook dit wordt natuurlijk een zeer komische act. Ze schreeuwen: Ka mate! Ka mate! Ka ora! Ka ora!

Dit duurt zo een tijdje. Sommigen slaan te hard op hun dijen. Joost doet het natuurlijk op zijn verfijnde manier. Frits is altijd veel te laat. De ene draait zo, de andere anders. De ene spreid z'n benen veel te ver uit mekaar. Raoul doet het allemaal lachend. Ook het bewegen van de uitgestoken tong doet ieder op z'n eigen manier. Dit duurt een poosje tot stilaan iedereen het gelijk begint te doen. Maar we zien steeds meer een agressieve grimas op hun gezicht.

MARTIJN **(agressief schreeuwend)** Ka mate! Ka mate! Ka ora! Ka ora! Deze moet dood! Deze moet dood! Deze moet dood!!!!

Muziek start op achtergrond. Ze bevriezen. Ze staat er bij vechtensklaar bij, opgehitst, agressief...

Nathalie op. Ze loopt tussen de 'bevroren' spelers. Bekijkt hun gezichten die nu waarlijk angst inboezemen. Dan richt ze zich tot de zaal:

NATHALIE Hier stopte het voor mij. Ik schreef er geen artikels meer over. Ik bleef het wel volgen op afstand want ik wilde weten of ze eindelijk eens tot échte petanquewedstrijden zouden komen.

Nathalie gaat weg.

De spelers ontdooien. Ze zijn nu duidelijk meer opgehitst. Terwijl ze weggaan horen we hier en daar: 'en gij denkt dat ge 't beter kunt' - 'Gaat eens uit mijne weg, gij' - 'Ik heb liever dat gij niet meer komt' - 'Gij zijt zo stom als 't achterste van 't paard van Christus en 't was een ezel...'

Wanneer iedereen weg is, blijft Leander nog alleen achter. Hij zit op de bank.

Lindsay komt op.

LINDSAY Hay.

LEANDER Hé Lindsay.

LINDSAY Ge zit hier al.

- LEANDER 'k Weet het, 't is nog een uur te vroeg. Maar mijn vrouw wilt per se dat ik nog wat kwam oefenen.
- LINDSAY 't Is vandaag zeker.
- LEANDER Ja, vandaag gaat Martijn de twee ploegen bekend maken die het tegen mekaar zullen moeten opnemen. 't Is met een rangschikking. Mijn vrouw wilt dat ik de beste ben.
- LINDSAY Ik kom zeggen dat mijn tante vandaag niet komt.
- LEANDER Ze is toch niet ziek?
- LINDSAY Nogal last in haar buik de laatste tijd. Ze heeft een afspraak met de dokter. 't Kan zijn dat ze daarna nog langskomt.
- LEANDER Misschien zit ze ook wel bij een ploeg. Ze speelt tamelijk goed.
- LINDSAY Maar ze komt niet zo graag meer. Ze vindt dat iedereen tegenwoordig zo rap gepikeerd is. Dat er precies vijandschap aan 't groeien is.
- LEANDER 't Is niet meer zoals in 't begin. Martijn is er met de grove borstel beginnen door te gaan. Hij heeft ons al keihard aangepakt. Maar ergens begrijp ik hem wel. Hij wil het kleinste tikkeltje petanquetalent dat bij iemand inzit naar boven laten komen en daar verder aan werken. En dat kan alleen maar als we ook hard zijn voor onszelf. Daarom is hij ons nu zo aan 't prepareren.
- LINDSAY Leander, sta me toe dat ik het zeg: maar 't is de eerste keer dat ik u zo hoor klappen. En zo lang. Gij zegt anders bijna nooit iets en als ge iets zegt, houdt ge het zo kort mogelijk.
- LEANDER Da's waar.
- LINDSAY Gebrek aan zelfvertrouwen.
- LEANDER Tiens, kunt gij in mijn binnenste kijken?
- LINDSAY We hebben het daar in 't school al over gehad. Vorig jaar. Mijn laatste jaar. Toen we klaargestoomd werden om aan een job te beginnen. Zelfvertrouwen bij sollicitatiegesprekken.
- LEANDER School... Daar is 't allemaal begonnen. Ik werd gepest omdat mijn broertje een... mongooltje was. Ik was de kleinste van de klas en ze zeiden dat ik ook, zoals mijn broer, een onnozele abnormale was. Toen moesten we eens een spreekbeurt geven en ik bakte er niks van. Ik had schrik toen die pestkoppen daar zo naar mij zaten te kijken en grimassen trokken om mij uit mijn concentratie te halen. Ik begon te stotteren, ik kon niet meer verder. Daarna werd ik natuurlijk daarover nog meer gepest. Ik werd nu ook al de stotteraar genoemd. In de klas durfde ik niet eens meer mijn vinger op te steken om een

antwoord te geven want ik zou het niet goed kunnen uitleggen. Later groeide ik natuurlijk nog, ik kreeg ‘mijn scheut’, maar het haperen als ik iets in een groep moet zeggen is gebleven.

LINDSAY En uw broer?

LEANDER Hij is maar twaalf geworden.

LINDSAY Oh. **(heel korte pauze)** Zeg, nu hebt ge wel ineens een heel discours afgestoken.

LEANDER Ja hé. Da’s raar. Ik denk dat dat komt omdat gij mij aan ons eerste kleinkind doet denken. Met haar kon ik er op los babbelen en zij kwetterde mee.

LINDSAY Dus, als ge dat nog eens voor hebt, zet dan in uw gedachten uw kleindochter tussen u en de groep. Of mij... **(Maakt beweging met haar vlak hand tussen hen in.)**

Ze lachen en slaan hun handen tegen elkaar.

Plots spanningsmuziek als overgang.

De anderen komen op. Ze gaan duidelijk niet meer zo vriendschappelijk met elkaar om. Er is gramschap, nijd te lezen op hun gezicht. Lindsay trekt zich wat terug en blijft het spel bekijken.

LEANDER Goeiendag.

PATRICK Joooo!

LILIANE Bonjour.

FRITS Dag, een goeie dag.

MARC Sjeur.

YVETTE Dag zenne.

SANDER Hé...

MARLEEN Hallo.

MIRANDA Doei.

JOOST Wees gegroet.

LEANDER Vandaag is’t de grote dag.

PATRICK **(nors)** Grote dag voor klein meneerke.

LILIANE Gij moet mijn venteke zo niet attaqueren, attaqueren.

PATRICK Gij doet zelf niks anders dan hem picuren draaien.

FRITS Picuren van de burenen, maar mij moet ge gerust laten.

MARC Hier zé, de slimste van de hoop.

MIRANDA En gij zijt wél slim zeker?!

JOOST Tegen mij moet er vandaag niemand iets zeggen zenne.

MARLEEN Vandaag smijt ik met andere ballen en dat er geen ene 't hem riskeert van die op te pakken!

Martijn op. Blaast op fluitje.

MARTIJN Wat is dat hier?! Ge zijt nog niet bezig aan 't opwarmen!!! Vooruit pakt die ballen en begint in te gooien!!!

JOOST Olala, ik krijg ineens vapeutkes.

Ze openen allen hun etuis en nemen hun ballen. Ze beginnen wat in te gooien.

MARTIJN ***(tot Sander)*** Op die bal moet ge smijten! Als ge daarnaar schiet moet dat daar op zijn! Vooruit, pakt hem op en smijt opnieuw! En opnieuw als 't moet en opnieuw en opnieuw! Te lomp om nog maar een klein beetje uw best te doen!!!

SANDER Ja, 't is goed!

MARTIJN Hoor ik u nog! En dat geldt voor iedereen! Slappe bloemzakken allemaal!!!

FRITS Hoe? Zijt gij nog bakker geweest ook?

MARC Hela Martijn... ik was er daarjuist vlak op. En verleden week ook eens.

***Ze gooien verder.
Tot plots Martijn weer fluit.***

MARTIJN Ja, oké, stopt efkes, 'k heb al genoeg gezien. 't Is toch geen avance, mijn beslissing zal niet meer veranderen.

LILIANE Gaat ge eindelijk de ploegen bekend maken? 't Wordt tijd.

JOOST Oeioei, onze uitslag.

Spanningsmuziek.

- MARTIJN Ploeg 1: Leander, Patrick en Marc
- MIRANDA Da's niet fair, dat is vrouwonvriendelijk. In iedere ploeg moet er tenminste één vrouw zitten.
- MARTIJN Ploeg 2: Frits, Marleen en Sander.
- MIRANDA Hier zit er toch een vrouw in. Maar waarom Marleen en ik niet?

Rumoer onder de spelers. We horen: 'da's niet eerlijk' – 't is te stom'- 'hoe kan dat nu?' enz.

Tot ze plots 'bevriezen' behalve de twee ploegen die vooraan komen te staan. Per drie en de ploegen een paar meter uit elkaar. Ze kijken in de zaal. Stoer, hoofd rechtop.

Luide muziek. Lichteffecten.

Nathalie komt tussen de twee ploegen in staan.

- NATHALIE *(kijkt recht voor zich uit de zaal in)* Thuis hoorde ik van mijn vader waar het nu allemaal om te doen was. De inzet van die komende wedstrijden die de kijkers aan de buis moesten houden. De drie verliezende spelers zullen heel hun hebben en houden wegschenken aan een goed doel. Alles. Drie huizen in deze straat zullen volledig leeggehaald worden, van tuin tot voordeur, van kelder tot zolder, zelfs souvenirs met een emotionele waarde, tot het speelgoed van de kleinkinderen toe.

De muziek stopt.

- NATHALIE Wat ik er nog moet aan toevoegen: de spelers werden pas op de hoogte van deze mogelijke overeenkomst gebracht nadat eerst vooraf een inventaris van heel hun inboedel is gemaakt. Bedrog kan een tv-spelletje immers in een slecht daglicht stellen. Keiharde confrontatie waarbij de verloren medestrijders geruïneerd worden. Als dat geen suspens zal opleveren. En het geweten wordt gesust... het is voor een goed doel. Iemand zal er wel bij varen. Wat wordt er toch met menslievende media-initiatieven 'gegooid'.

We zien nu toch vertwijfeling en onrust bij de zes uitverkoren spelers.

Muziektune.

- NATHALIE Een paar dagen later. De Bertraudestraat is nog steeds niet geselecteerd. Ze weten nu allemaal wel hoe de vork precies aan de steel zit. De inventarisopname is bij de zes ook al gebeurd. Ondertussen wordt iedereen met de dag zenuwachtiger. Tot...

Spanningsmuziek op achtergrond.
Ze beginnen te petanquen. Nathalie gaat af.
Maar al meteen beginnen ze volop te discussiëren.

SANDER   Maar dat cochonetteke ligt te dicht. Dat moet minstens op zes meter.

LILIANE   Kunt gij het beter misschien?! Als dat te ver ligt, kom ik niet toe. 't Is precies of mijn ballen worden met de dag zwaarder.

MIRANDA   We zouden eens een rustdag moeten inlassen.

LILIANE   Ik weet al wat gij gaat doen op die rustdag.

MIRANDA   Wat wilt ge daarmee zeggen? Hé? Wat wilt ge daarmee zeggen?

Joost staat te stretchen (op zijn manier)

PATRICK   Zeg, jeannet, wanneer gaat gij beginnen?

JOOST   Ik was vergeten mij op te warmen. En ik wil niet dat ge jeannet tegen mij zegt.

PATRICK   Tegen wie moet ik dan jeannet zeggen... jeannet?

JOOST   *(verontwaardigd, boos)* Ooooh! Zut!!

MARLEEN   Ah nee, ik ben niet akkoord, dat kan niet.

MARC   Gij zijt daarjuist ook naast uw matteke gaan staan.

MARLEEN   Da's niet waar! Gij smerige leugenaar!

MARTIJN   *(komt er tussen)* Gij moet van op uw matteke smijten, ge staat er met uw twee poten volledig op. Hebt ge dat verstaan?!

PATRICK   Hé zeg, mag ik mij alstublieft concentreren, jà?!

MARTIJN   En gaat gij zo geen grote bakkes opzetten, jà?! 't Is niet omdat ge in een ploeg zit dat ge zoveel kak aan uw gat moet hebben! En sta goéd op uw matteke.

Raoul op. Hij is dronken.

RAOUL   *(strompelend)* Got Gruus!

LILIANE   Ah, daar zijt ge. Allee kom, gij speelt mee op 't ander plein.

RAOUL   *(lallend)* Mijn ballen liggen nog in Den Balk. Maar wie heeft er hier ballen teveel. *(kijkt naar de grond)* Ah hier zie, hier komt er net ene

gerold. (**wil zich bukken om de bal op te rapen maar stuikt voorover, valt**) Nondedju, wie heeft er mij geduwd?!

PATRICK (**bij Raoul**) Awel, loempia, een stuk in uw kloten. Da's ook niet de eerste keer.

RAOUL De boog moet niet altijd gespannen staan hé jong. (**steekt hand uit**) Kom jong, trekt mij recht.

PATRICK Kruipt zelf recht, mestvarken.

Lindsay, die alles van op afstand is blijven bekijken, komt bij hem.

LINDSAY Kom, Raoul, ik zal u recht helpen. (**ze helpt hem recht, het gaat moeizaam**) En zoudt ge niet beter naar huis gaan?

SANDER (**nadat Liliane heeft gegoid**) Nee-e, da's niét goed. Ge moest u er vóór gelegd hebben, niet erachter.

LILIANE Ik kan nooit eens iets goed doen, iets goed doen!

JOOST (**legt het uit met fijne armbeweging en losse handjes**) Als ge ervoor ligt dan kan uw balleke nog groeien. Dan komt die daar en krijgt dan een tikske en die schuift wat op. Zo... tik van de andere bal... oeps... ziede... Dat is groeien.

MARC Bij u is't wat anders dat groeit als die een tik krijgt van een bal!

JOOST Allee zenne, dat puberkopke begint weer met zijn instantnuaties. (**verkeerd uitgesproken**)

MARTIJN (**roept net naast zijn oren**) Lult zo niet en smijt!

JOOST (**schrikt**) Iiiiiieeeeep!!!!

RAOUL (**waggelt nog altijd rond**) Heeft er hier nu niemand ballen voor mij?! Platte of vierkante, 't is mij allemaal gelijk.

MIRANDA Ge stinkt weer uren in 't rond. Gij speelt niet met mij op 't zelfde plein.

RAOUL Nee-e poepdoos, ik zal met u in 't zelfde bed spelen.

MIRANDA Ik hang mij nog liever op.

RAOUL Beloofd is beloofd.

JOOST Ik zal morgen eens mijn kodakske meebrengen. Is dat goed? Zo een fotoke van iedereen... (**maakt beweging foto trekken**) Tjakke...

tjakke... en daar tjakke. Maar dan wel schonekes lachen en lief zijn voor elkaar.

MARC En ik trek dan een foto van u.

JOOST Ja, da's goed, merciekes. Als ik zo klaar sta. **(poseert met bal in de hand, klaar om te gooien)**

MARC Ik verzamel namelijk foto's van natuurrampen.

Marc gooit zijn bal en gaat dan af.

PATRICK **(stond klaar om te gooien, plots kwaad tot Frits)** En gij moet zwijgen achter mijne rug als ik moet smijten.

FRITS Jamaar, 'k heb alleen gezegd...

PATRICK Gij haalt mij uit mijn concentratie!

FRITS 'k Zei alleen dat er een blad van die boom daar op 't plein is gevallen, juist waar dat uwe bal zal moeten passeren.

PATRICK Gij hebt niks te zeggen als ik gereed sta. Allee zeg, ik fixeer mij op 't cochonette om te pointeren, begint die achter mijne rug over dat stom blad. **(wil gooien)**

FRITS 't Is van diene perelaar daar.

PARICK Godverdomme! Klep dicht! **(gooit zijn bal achteloos weg en gaat af.)**

MARTIJN Hela hela, ik lig het dichtst.

SANDER Da's niet waar, ik lig dichter.

LEANDER Ze liggen precies alle twee even dicht.

MARTIJN Laat ons dan meten hé. **(haalt een meter uit z'n zak, hurkt neer en meet)**

SANDER Ge moet niet meten, dat ziet ge zo.

LEANDER Wel als er getwijfeld wordt. We moeten weten wie er nu op moet.

MARLEEN Zeg, wilt gij uw kont eens intrekken jong.

LEANDER Ssst... hij is aan 't meten.

MARLEEN Kan mij niet schelen, hij zit in de weg.

- SANDER Allee, wat is 't nu? Wie wint er?
- LILIANE Ge laat die slijmbal toch niet meten zeker? Dan zijt ge gegarandeerd bedrogen. Zijn ploeg zal wel 't dichtst liggen.
- MARTIJN Wilt gij eens uw franke toot houden?!

Plots komen vanuit de coulissen Patrick en Marc op. Ze zijn in een hevige discussie gewikkeld en het komt tot een handgemeen. Ze hebben elk één petanquebal in de hand.

Op de achtergrond wordt de spanningsmuziek steeds luider.

- PATRICK ***(duwt Marc voor zich uit)*** Gaat g'er nu blijven mee rammelen of wat is't?! Hé?! Wat is't!?
- MARC Wilt ge eens met uw poten van mijn lijf blijven, jong! ***(gooit kwaad de bal neer)***
- PATRICK Jamaar zeg het! Hé?! Wat zijt ge van plan?!!! ***(gooit ook zijn bal op de grond, geeft hem weer een por)***
- MARC ***(schreeuwt)*** Dat ge van mijn lijf moet blijven of hebt gij prut in oren!!!
- MARTIJN Hela, hela, wat is dat hier?!
- PATRICK ***(is razend, keert zich tegen Martijn)*** Gij moet er u buiten houden!
- MARTIJN Ah ja! Gij gaat verder spelen en uw bakkes niet meer opendoen, hebt ge dat verstaan!!!
- PATRICK Ik wil niet met dat crapuul in dezelfde ploeg zitten!!!
- MARTIJN Er wordt gespeeld met de ploegen die ik heb samengesteld en daarmee basta!!!!
- PATRICK Ik ga mij niet laten ruïneren door hem!!! Hij zal ons verloren spelen en zal er nog plezier in hebben ook!!!
- MARC ***(schreeuwt)*** Ik speel op mijn manier en dat moet gedaan zijn met altijd commentaar te geven en mij uit te maken!!!!
- PATRICK Een saboteur dat zijt gij!!! Gij schiet mij altijd weg en ik ben uwe ploegmaat! Ge zijt erop uit om mij een loer te draaien!!!
- FRITS ***(sussend)*** Allee kom, er wordt niet meer geloerd, laat ons verder...
- MIRANDA ***(stemverheffing)*** En gij moet er u niet mee moeien!!! Blijft gij liever thuis, bij uw wijf! Die wilt toch nooit komen!

FRITS   Wat heeft mijn vrouw daar nu mee te maken? Ze kan geen ballen horen of zien.

Patrick vliegt weer op Marc af. Ze staan als kemphanen tegenover elkaar.

PATRICK   Ge hebt precies éne minuut om uw ballen op te pakken en het hier af te trappen. Gij maakt dat hier allemaal kapot. Altijd wat komen lachen, liekes zingen en terwijl iedereen beduvelen.

MARC   En gij?! Altijd bedriegen!!! Ik heb het al een paar keren gezien, heimelijk uwe bal wat verschuiven met uwe voet als ge moet meten.

PATRICK   Pakt uwe bal op zeg ik u en uit mijn ogen.

LEANDER   Allee kom, Patrick, kalmeert u. We zitten in de zelfde ploeg. We moeten er het beste van maken.

PATRICK   Door die smeerlap hier zullen wij kaal geplukt worden !!! Wij zullen niks meer hebben! Niks!!! En daar is het hem juist om te doen.

MARC   Denkt gij dat ik niks te verliezen heb?! Wat komt gij dan zeveren, onnozelaar!!!

PATRICK   Gij hebt toch niks en ge kunt bij uwe zoon intrekken en met hem 't café doen! Daar zijt gij zelfs op uit!!!! **(schreeuwend)** En pakt godverdomme nu uw ballen op!!!!

MARC   Goed, ik zal ze oppakken!!!! Pakt gij die van u ook op!!!

PATRICK   **(roept tegen hem in)** Jà ik zal de mijn ook oppakken, gij godverdomse smeerlap!!! **(raapt ook zijn bal op)** En we zullen smijten!!!! Zo hard mogelijk!!!! Naar mekaars kop!!!!

Ze rapen allebei hun bal op. Ze houden beiden de bal dreigend op schouderhoogte. Staan tegenover elkaar. Ze kunnen elkaar wel neerbliksemen.

JOOST   **(voorzichtig)** Jullie tweede bal ligt ginder.

PAT/MARC   **(samen, tierend)** Bakkes toe!!!!!!

JOOST   **(schrikt)** Iiiiiieeep.

MARLEEN   Allee kom, dat kunt ge toch niet menen.

SANDER   Laat ze mekaar de kop insmijten als ze dat willen.

LILLANE   Ge moet daar niet tussen komen, gij moeit u met alles.

Op een bepaald moment gaat Patrick af. Marc verschuift zich meer naar achter toe, Patrick nakijkend en hem volgend zodat hij blijkbaar op dezelfde hoogte van Patrick blijft. Hij is klaar om te gooien. De anderen komen op die manier voor Marc te staan.

MARTIJN En nu is dat hier gedaan hé zeg! *(fluit)* Marc legt uwe bal neer, kom.

LILIANE En slikt gij uw fluit in! 't Is door u allemaal gekomen. Gij hebt ons al wekenlang opgezweept. Opgezweept.

Plots vliegt er een bal achteraan in de richting van Marc. Iedereen schrikt. Marc kon de bal ontwijken.

MARC *(luid schreeuwend)* Godverdomme!!!!!!

FRITS Maar allee zeg, de Patrick heeft echt die bal naar de Marc gegooid.

MARC Hij zal rap mijn antwoord hebben, 't stuk crapuul!!! Hier zie

Marc gooit de bal in de richting van Patrick. De anderen schrikken.

PATRICK *(schreeuwt, achter de coulissen)* Aaaah!!!!

De muziek stopt ogenblikkelijk.

Een plotse ijzige stilte. Iedereen staat er een kort ogenblik als aan de grond genageld bij.

MARTIJN Nondedju, ge hebt hem geraakt.

MARLEEN Op zijne kop!

JOOST Oesje.

LINDSAY Hij valt neer... *(rent af)*

YVETTE Patrick!!! *(rent af)*

FRITS Hij zal toch niet... *(haast zich af)*

Ook een paar anderen gaan weg. Marc staat er aangeslagen bij.

MARC Dat... dat...

MIRANDA Kom, zet u efkes. *(neemt hem bij de arm, laat hem op de bank zitten)*

Frits komt terug op.

- FRITS **(kuint zijn zweet af)** 't Is nog geen erg. De bal heeft hem opzij aan zijne slaap geraakt. 'k Kon erger. Tegen zijn neus bijvoorbeeld.
- RAOUL **(dronken lallend)** Die zal koppijn hebben.. 'k heb liever koppijn van iets anders...
- LILIANE **(bij Martijn)** Zijt ge nu content, content?
- MARTIJN Begint niet te mekkeren, gij.
- LILIANE Bijeen komen en petanquen... voor ons plezier... zonder competitie, wie wint wint, wie verliest verliest en morgen spelen we weer een paar spellekes, een paar spellekes. Maar wat hebt gij ervan gemaakt?

Lindsay en Yvette op.

- LINDSAY 't Valt nog mee. Hij bloedt wat. Hij is naar huis zich gaan verzorgen. Hij wou niet dat iemand met hem meeinging.
- MARC **(zit ineengedoken op de bank)** Nondedju... wat heb ik toch gedaan.
- MARLEEN 't Is nog niks, Marc.
- MARC Ik speel nooit meer.
- JOOST Ik speel ook niet meer. Hiér toch niet. Ik ga met mijn plastieken ballekes weer op 't strand in Bredene spelen.
- MARTIJN Voor vandaag stoppen we in ieder geval.

Maar plots verschijnt Patrick. We zien bloed aan zijn slaap. Hij heeft een (vrij groot) mes bij. Hij dreigt ermee. De anderen schrikken.

- PATRICK **(gaat voor Marc staan)** Kom jong!
- MARC **(kijkt verschikt op naar hem)** Patrick... ik...
- PATRICK Sta recht!
- SANDER Allee jongens, kom, dit kan nu toch niet meer.
- PATRICK **(keert zich om naar de anderen, houdt dreigend het mes voor zich uit)** En allemaal uit de weg of ik steek!!!
- MARLEEN Patrick, kalmeer nu.
- JOOST Laat dat mes los, Patrick'ske. Dan valt dat op de grond. Zo schonekes voren u.

- PATRICK Achteruit en ik meen het!!! (**ze deinzen wat achteruit, dan tot Marc**)
En gij opstaan heb ik gezegd.
- MARC (**staat angstig langzaam op**) Patrick... sorry...
- PATRICK (**handbeweging**) Allee kom... kom... wat dichter... dat ik u beter versta...
- MARC Nee... Patrick...
- PATRICK Hier... vlak voren mij. Dat is beter dan van zo ver naar iemand zijne kop te smijten.
- MARC Patrick, we waren alletwee wat over ons toeren.
- PATRICK Ge ziet zo bleekskes, jongske. Hebt ge al in uw broek gedaan?
- LILIANE (**tot Martijn**) En moet ge er nu niet tussenkomen! Moet ge nu de leider niet zijn?
- MARTIJN We moeten hem voorzichteke aanpakken, ik denk dat zijn hersens geraakt zijn. Da's meer iets voor een dokter.
- PATRICK (**provocerend, dreigend**) Blijft daar niet tegen de bank staan... kom... kom... hier... Met mij mee... we gaan naar 't midden van 't plein... Ons eigen matchke spelen. Man tegen man... allee, kom... broekschijter...

Plots komt Leander uit de groep weg.

- LEANDER (**kordaat**) Nu is 't welletjes geweest, Patrick! Geeft dat mes af, kom!
- PATRICK Hier zé, onze onbekwame lummel.
- LEANDER Patrick, doe dat mes weg.
- LILIANE Venteke, zijt voorzichtig, hij meent het. Kom hier.
- PATRICK Uw vrouwke roept. Dan moet ge springen.
- LEANDER Patrick, in godsnaam, geeft dat mes af. En ik zeg het geen drie keren.
- PATRICK Drie keren zeggen? Ge kon het nog niet éne keer goed zeggen. Op 't school, weet ge nog?
- LEANDER (**krijgt het moeilijk**) Stop... da...daarmee...
- PATRICK (**maakt dreigend cirkels met het mes**) Als we draaiden aan de knoppen van ons vest... en gij maar stotteren... Uw broerke kon het nog veel beter zeggen dan gij....

LINDSAY *(komt uit de groep, schreeuwt luid)* Patrick zwijgt!!!

Korte stilte.

PATRICK Hola, ge krijgt hulp.

Patrick kijkt even om naar Lindsay. Hier maakt Leander gebruik van om het mes uit de handen van Patrick te graaien. Patrick staat er nog zeer agressief bij. Leander staat nu dicht tegen Patrick bijna neus aan neus; Ze kijken mekaar recht in de ogen.

PATRICK Amai, de held.

Leander gooit het mes ver weg.

PATRICK Goed gegooïd. En nu?

Een gespannen stilte.

LEANDER Dit is niet gebeurd. Oké?

Even een gespannen stilte. Ze kijken mekaar nog een ogenblik recht in de ogen. Uiteindelijk geeft Patrick zich gewonnen. Hij herstelt zich. Voelt zijn slaap. Hij gaat weg. Ze kijken hem na.

LEANDER Het beste is... is... euh... het is...

Maar Leander aarzelt om verder te spreken. Hij kijkt vertwijfeld. Maar Lindsay doet nog een pas naar hem toe. Hij kijkt haar aan. Zij glimlacht naar hem en knipoogt. Ze doet weer de beweging met haar vlakke hand (van na hun gesprek daarnet op de bank). Leander begrijpt dit teken en schept moed, herstelt zich.

LEANDER Het beste is dat we nu allemaal naar huis gaan. *(korte pauze, praat dan verder, steeds meer zelfverzekerd, steeds vlotter)* Beste vrienden, ja ik zeg 'beste vrienden', want dat zijn we. Nog steeds. Want stillekesaan is er tussen ons iets gegroeid. En we begonnen ons steeds beter in ons vel te voelen. We werden een echte vriendenclub. En nu? We hebben onze kop laten zot maken dat we misschien op tv zullen komen. Dat heeft onze prille kameraadschap ineens omgegooid. Dit kan zo niet verder. Gaat allemaal naar huis en denkt na hoe het verder moet. Ikzelf doe niet langer mee aan die waanzinnige uitdaging. Wie nu nog komt zal weer moeten spelen niet om te presteren maar voor 't plezier. Niet meer en niet minder. En ik wil geen strubbelingen meer, gene wrevel. Alleen maar lachende gezichten, aanmoedigende schouderklopjes en... *(kijkt nu naar Lindsay)* op tijd een knipoog.

Een stilte. Iedereen is sprakeloos.

Sfeermuziek op achtergrond.

Lindsay steekt haar duim op naar Leander. Hij straalt.

Liliane heeft ondertussen haar zakdoek genomen en droogt haar tranen.

Tijdens de speech zijn Joanna en Nathalie opgekomen. Ze luisteren ontroerd mee.

Joanna en Nathalie komen bij Leander.

JOANNA   Nathalie heeft me naar hier gebracht. Ik kom van bij meneer Faas. Ik heb zijn vrouw goed gekend. We zijn hier samen opgegroeid. Ik weet nu alles. Misschien kan onze straat toch meedoen, want er staat iets te gebeuren. Iets spannends. Morgen moet ik binnen in de kliniek. Ik moet dringend worden geopereerd. Ze kunnen dat volgen. En... ik beloof het, 't zal sensatie zijn... want... ik heb een naar voor gevoel...

De muziek luider.

Ze kijken mekaar verwonderd aan, Lindsay grijpt haar oma vast in een stevige omhelzing.

Ze verdwijnen allemaal. Behalve Leander die op de bank gaat zitten.

Ook Nathalie blijft staan.

Muziek dooft uit.

NATHALIE   *(tot zaal)* Mijn vader heeft de kandidatuur van 'zijn' straat ingetrokken. De daaropvolgende twee dagen kwam niemand naar het plein. Alleen Leander. Hij bleef wachten. En hij gooide dan maar in z'n eentje een paar ballen. Maar de derde dag...

Sfeermuziek op achtergrond.

Nathalie gaat weg. Leander zit helemaal in z'n eentje op de scène. Hij zit te wachten op de bank.

Plots komt Patrick op. Leander knikt naar hem. Eerst is er een aarzeling. Dan glimlachen ze naar elkaar.

LEANDER   Goeiendag.

PATRICK   Dag.

Vervolgens komen een na een de anderen op. Ze begroeten elkaar. Joanna is er niet bij.

PATRICK   Joooo!

LILIANE   Bonjour.

FRITS   Dag, een goeie dag.
 MARC   Sjeur.
 YVETTE   Dag zenne.
 SANDER   Hé...
 RAOUL   Gruus got!
 MARLEEN   Hallo.
 MIRANDA   Doei.
 JOOST   Wees gegroet.
 LINDSAY   Hoi de mannen!

Het is een blij weerzien. Ze slaan hun handen tegen elkaar, een high five of kloppen op elkaars schouders. Ze nemen hun ballen uit de etuis.

Als laatste komt Martijn op. In trainingspak. Het fluitje hangt aan een koordje rond zijn nek. Ze kijken allen naar hem. Martijn komt bij Leander, ze knikken naar mekaar. Zonder een woord te zeggen neemt Martijn het fluitje van rond zijn nek en laat het over Leanders hoofd glijden. Dan volgt een stevige vriendschappelijke omhelzing. Leander lacht en fluit op het fluitje. Ze doen hun 'ritueel'.

ALLEN   *(na het tikken van de ballen)* Iezewazewoezie hoi hoi hoi!!!

Ze beginnen allemaal zich in te gooien. Raoul gaat een bak bier halen. Liliane gaat om een thermos koffie. Het gaat er heel gezellig aan toe.

Langzaam dooft het licht.
